



Valutaeffekter i sjømatindustrien

Effekter av endringer i valutakursene gjennom 2016

Thomas Nyrud

thomas.nyrud@nofima.no

Bjørn Inge Bendiksen

bjorn-inge.bendiksen@nofima.no

Bent Dreyer

bent.dreyer@nofima.no

Oppdragsgiver:

Fiskeri- og Havbruksnæringens Forskningsfond (FHF)



Bakgrunn

Denne presentasjonen er del av et fireårig FHF-prosjekt med tittelen «Hvordan påvirker valutaendringer prestasjon og konkurranseposisjon i norsk sjømatnæring i perioden 2016-2019?». Prosjektet viderefører metodikk og indikatorer utviklet i et tidligere FHF-prosjekt, der det ble sett på valutaeffekter i sjømatindustrien over perioden 2000 – 2015.

Prosjektets målbeskrivelse

Prosjektet skal bidra til økt kunnskap om hvordan svingninger i den norske kronen påvirker prestasjonen og konkurranseposisjonen til den norske sjømatnæringen. Det skal gi forbedret evne til å predikere konsekvenser av fremtidig valutauro, og gi et årlig valutakorrigert bilde av prestasjonen til sentrale aktører i sjømatnæringen.

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag
2. Kronekursens utvikling i nyere tid
3. Det totale bildet
4. Per sektor – hvitfisk, pelagisk og oppdrett
5. Hvitfisk – torsk, hyse og sei
 - a) Produkter av torsk
 - b) Produkter av hyse
 - c) Produkter av sei
 - d) Konvensjonelle produkter
6. Pelagisk – sild og makrell
 - a) Produkter av sild
 - b) Produkter av makrell
7. Oppdrett – laks
 - a) Produkter av laks
8. Konkurransesituasjonen ovenfor andre sjømatprodusenter

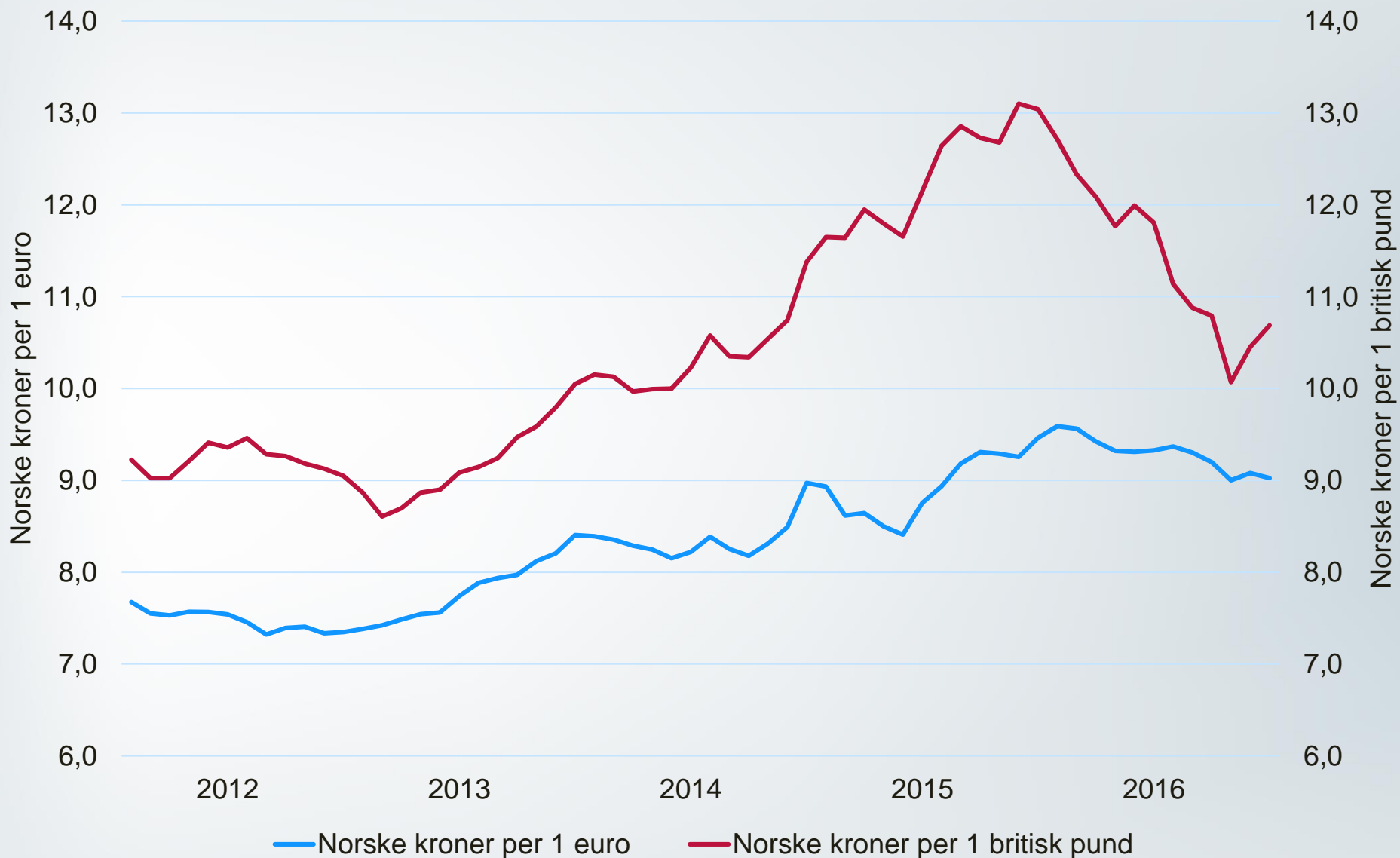
Sammendrag

Den norske kronen styrket seg mot flere viktige handelsvalutaer gjennom 2016, etter å ha falt i verdi gjennom store deler av perioden 2013-2015. Utviklingen har imidlertid variert ut fra hvilken valuta man sammenligner med, og kronen regnes fortsatt som svak sammenlignet med perioden før 2012. Denne presentasjonen fokuserer på de handelsvalutaene som er viktigst for norsk sjømatnæring; det vil si euro, dollar, britiske pund og japanske yen. Gjennom 2016 styrket kronen seg markant mot britiske pund, og i noe mindre grad mot euro. Samtidig var utviklingen mot dollar og japanske yen mer fluktuerende. Dette har påvirket ulike deler av næringen på ulik måte, da markedsporteføljen, og herunder porteføljen av handelsvalutaer, kan variere mye på tvers av sektorer, arter og produkter. I tillegg vil sesongmønsteret i produksjonen variere mellom de ulike segmentene av næringen, noe som gjør at en gitt kursutvikling på kort sikt kan slå ut vidt forskjellig på tvers av disse.

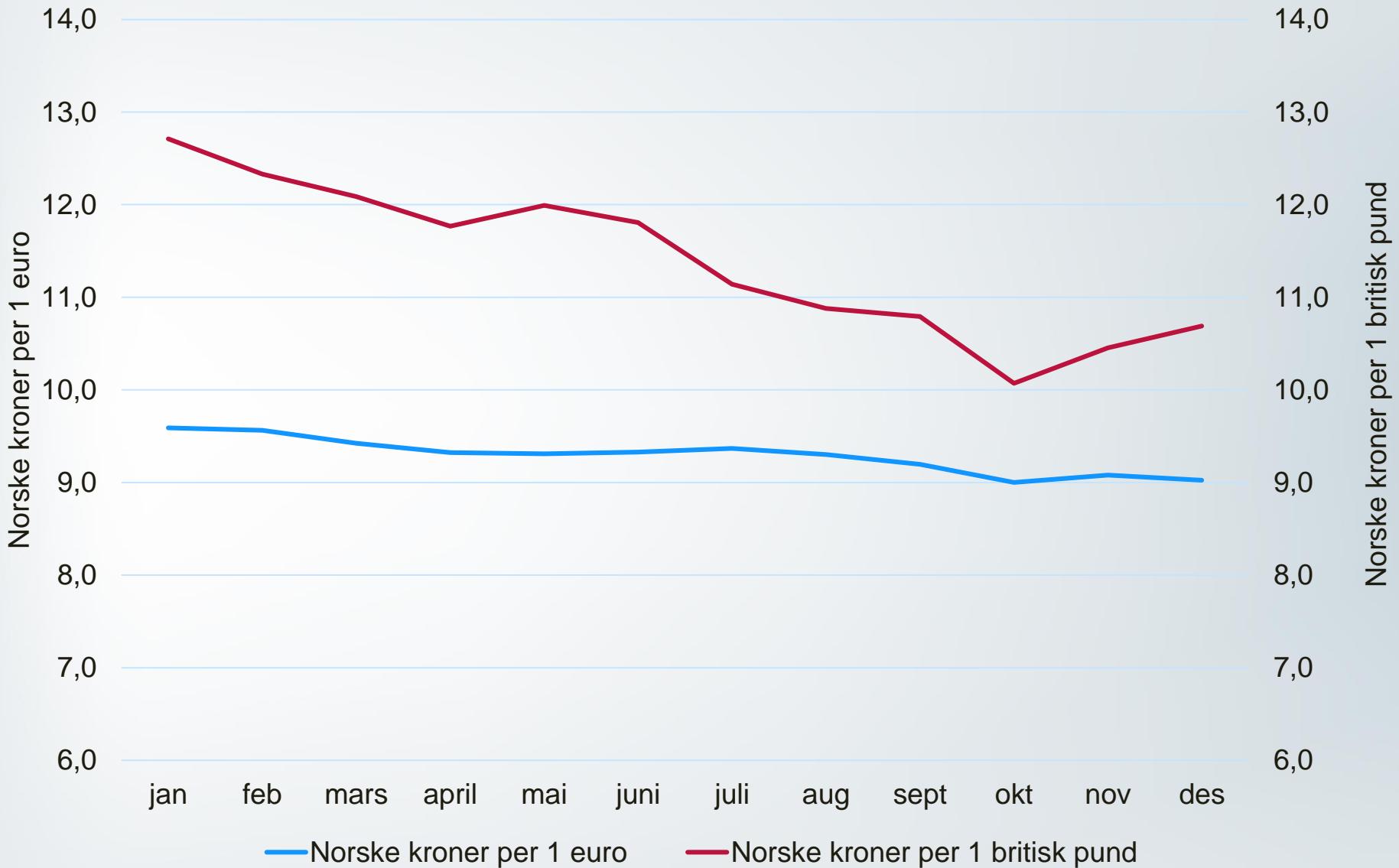
Den totale verdien av norsk sjømateksport økte med 17 milliarder NOK (+23%) fra 2015 til 2016. Vi estimerer at endringer i kronekursen mellom årene bidro med cirka 2,5 mrd. til denne veksten. Av de tre bredt definerte sektorene hvitfisk, pelagisk og oppdrett, finner vi at hvitfisksektoren i størst grad har fått merke en sterkere krone gjennom året. Dette skyldes en høy eksponering mot euro og britiske pund i sektoren, der spesielt britiske pund har falt kraftig i verdi gjennom 2016. Til sammenligning har oppdrettssektoren en noe bredere portefølje av handelsvaluta, noe som begrenser eksponeringen mot enkeltvalutaer. Pelagisk sektor er i hovedsak eksponert mot dollar og japanske yen, der kursen har variert mye gjennom året.

Kronekursens utvikling i nyere tid

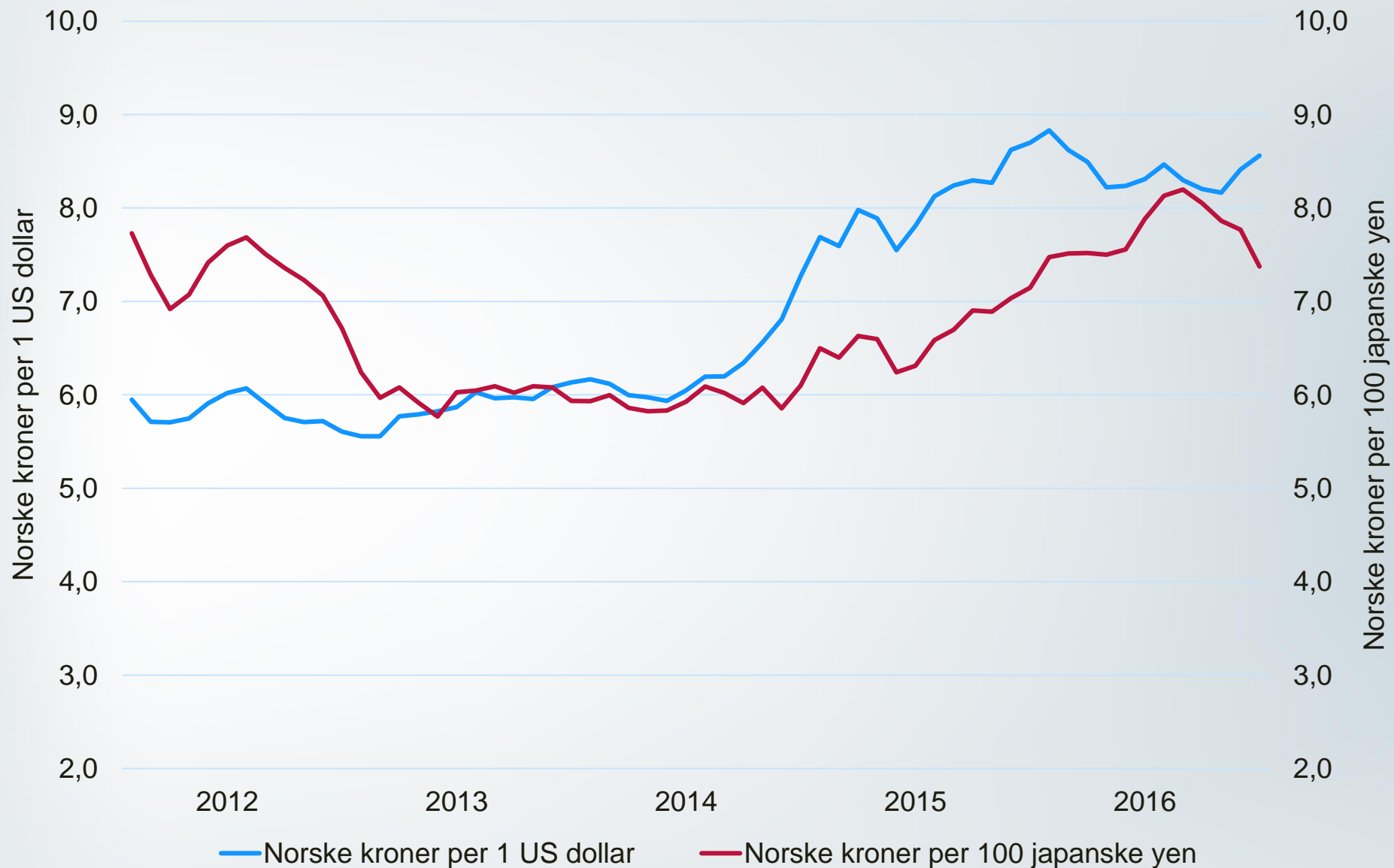
Vekslingskursen mot euro og britiske pund – 2012-2016



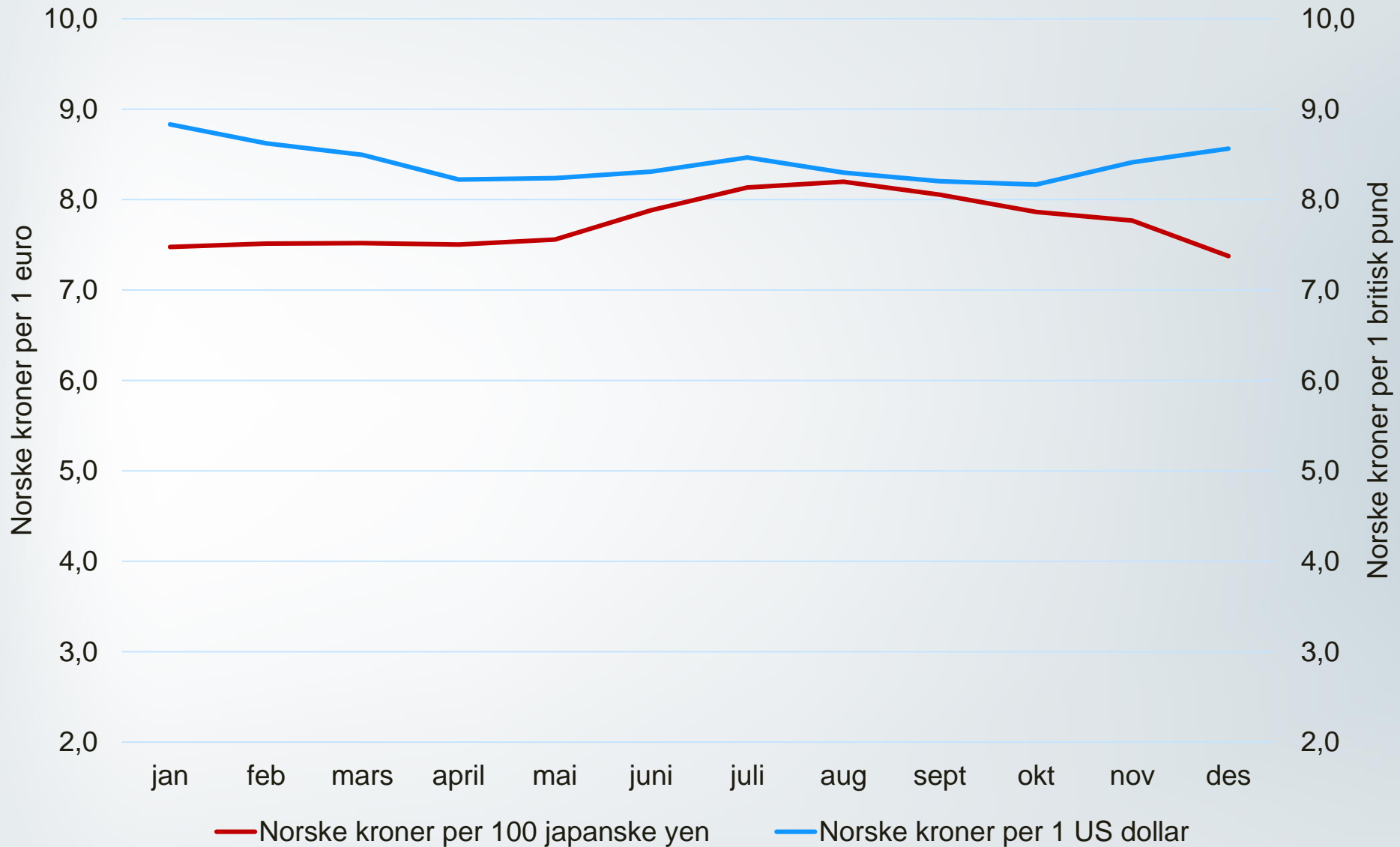
Vekslingskursen mot euro og britiske pund – gjennom 2016



Vekslingskursen mot US dollar og japanske yen – 2012-2016



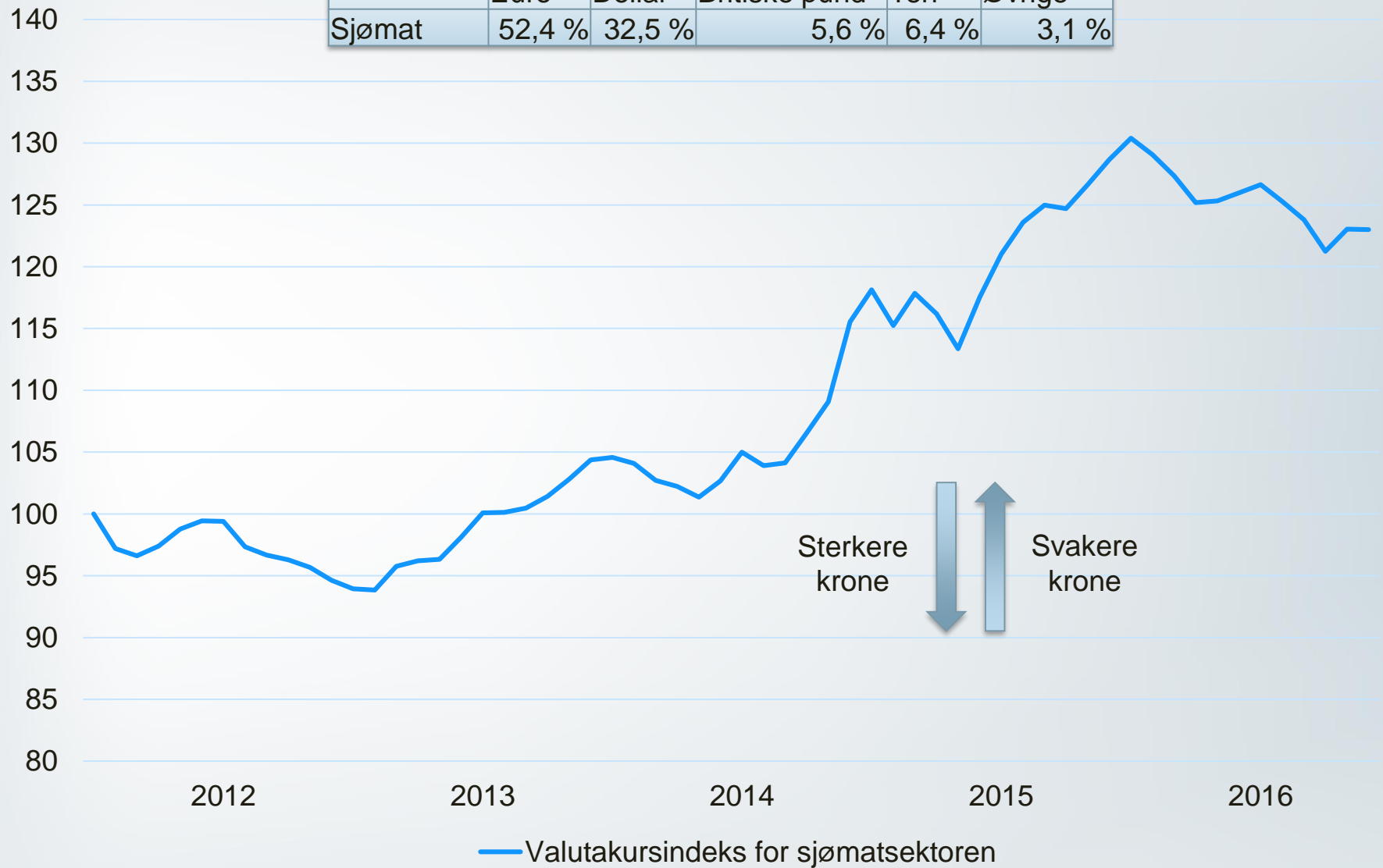
Vekslingskursen mot US dollar og japanske yen – gjennom 2016



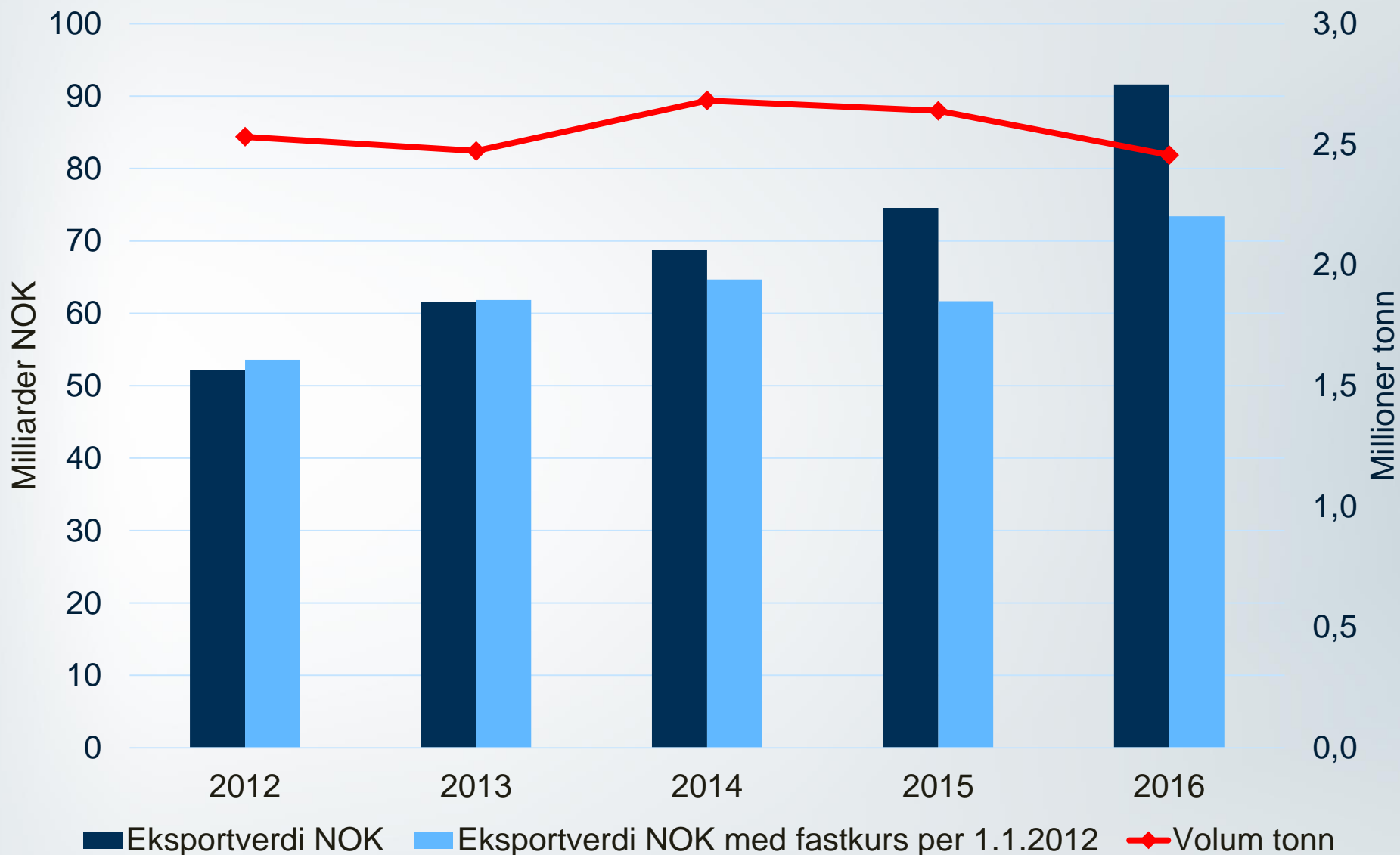
Det totale bildet

En konkurransekursindeks for sjømat

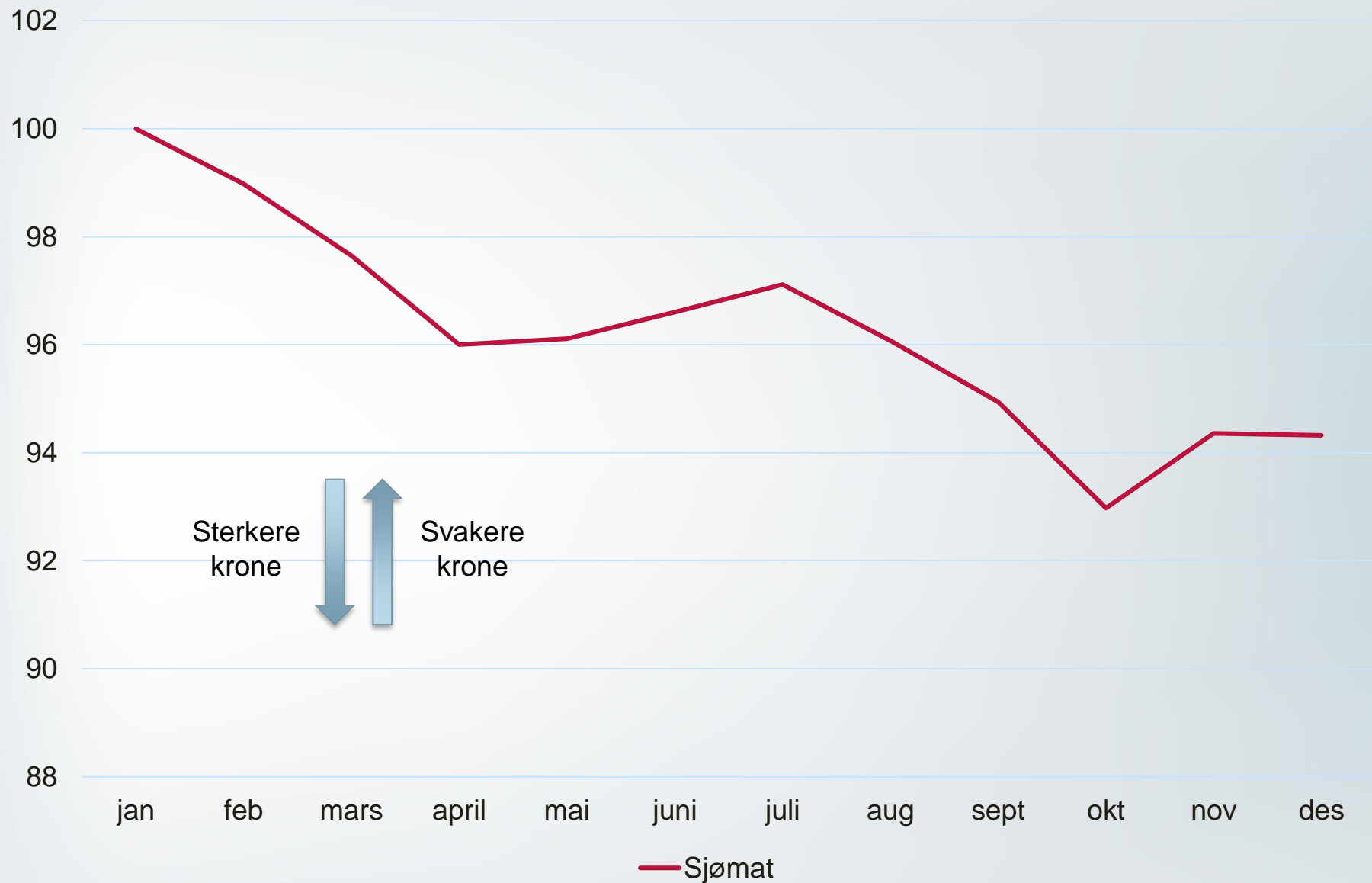
	Euro	Dollar	Britiske pund	Yen	Øvrige
Sjømat	52,4 %	32,5 %	5,6 %	6,4 %	3,1 %



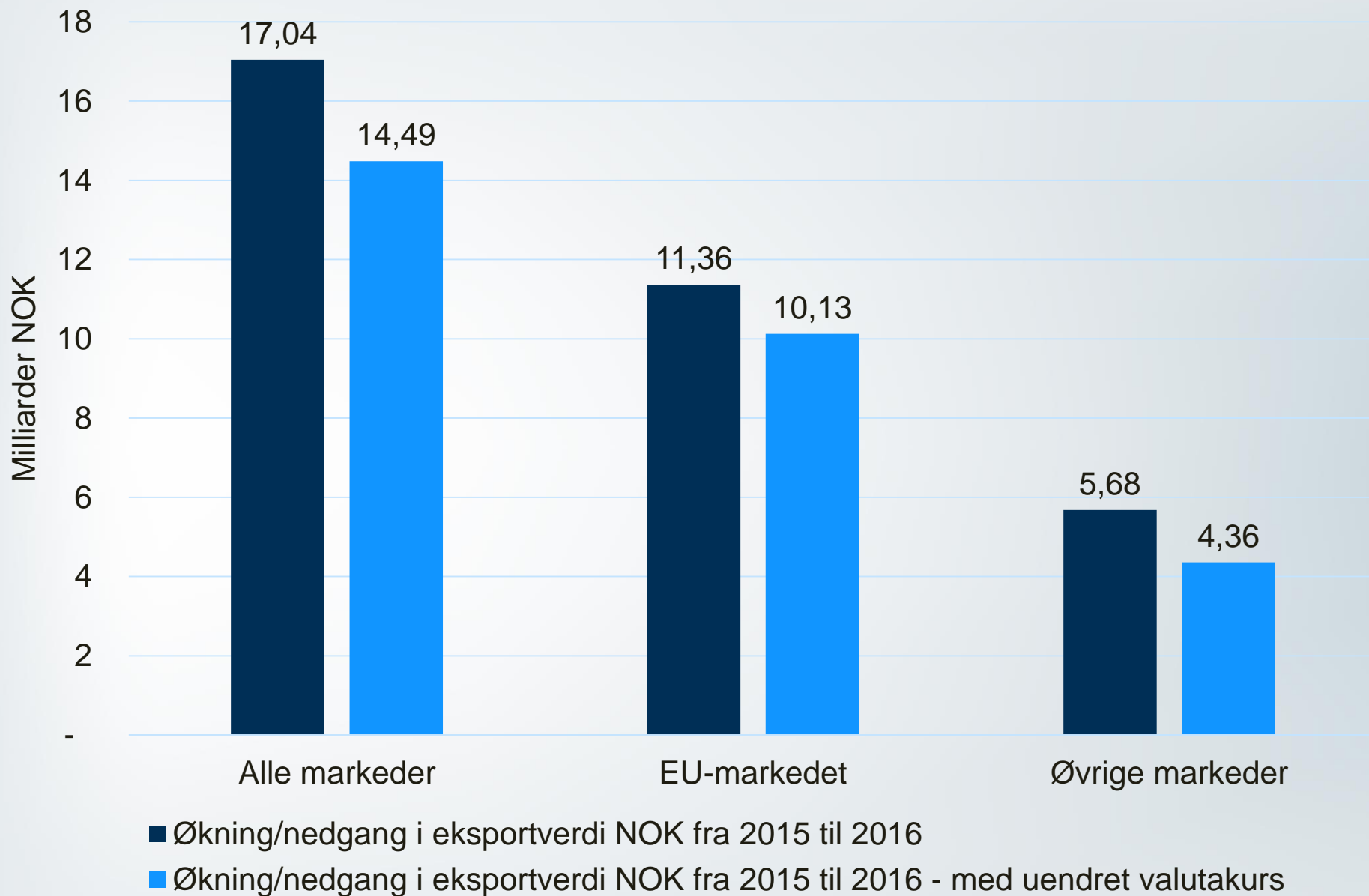
Total eksportverdi for sjømat – med fast og flytende valutakurs



Utvikling i kursindeksen for sjømatindustrien gjennom 2016



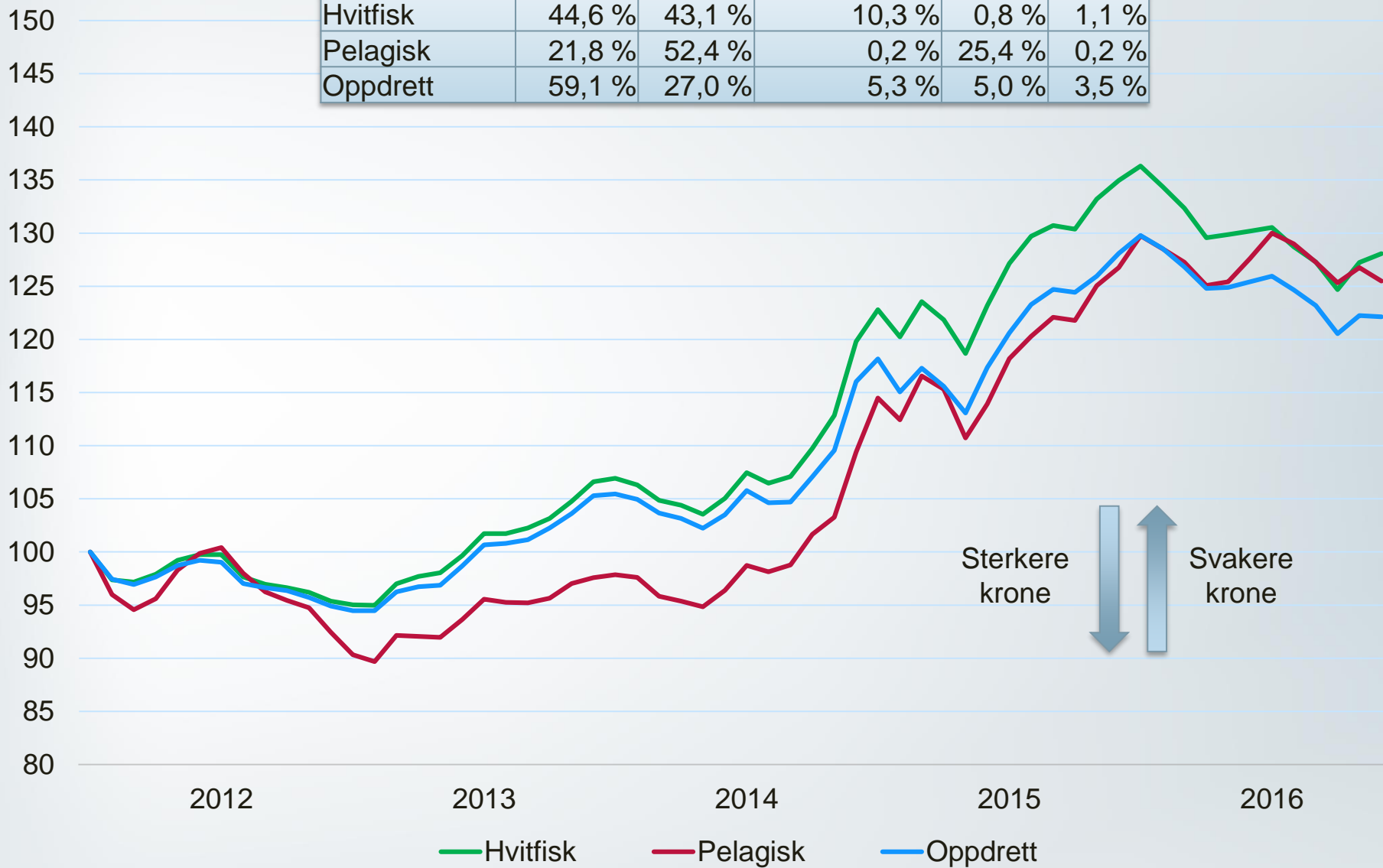
Sjømat – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



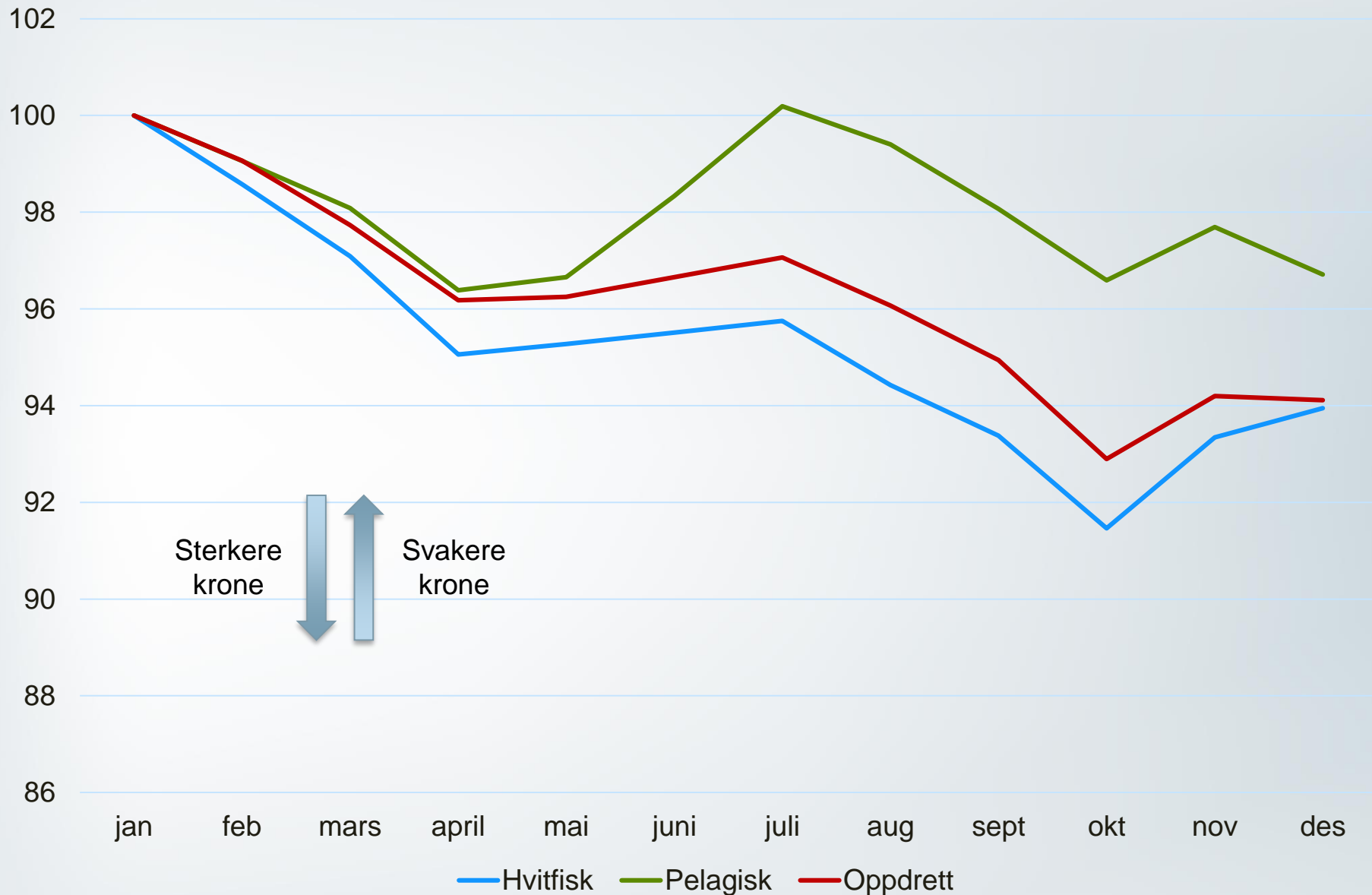
Per sektor – hvitfisk, pelagisk
og oppdrett

En konkurransekursindeks for sjømat – per sektor

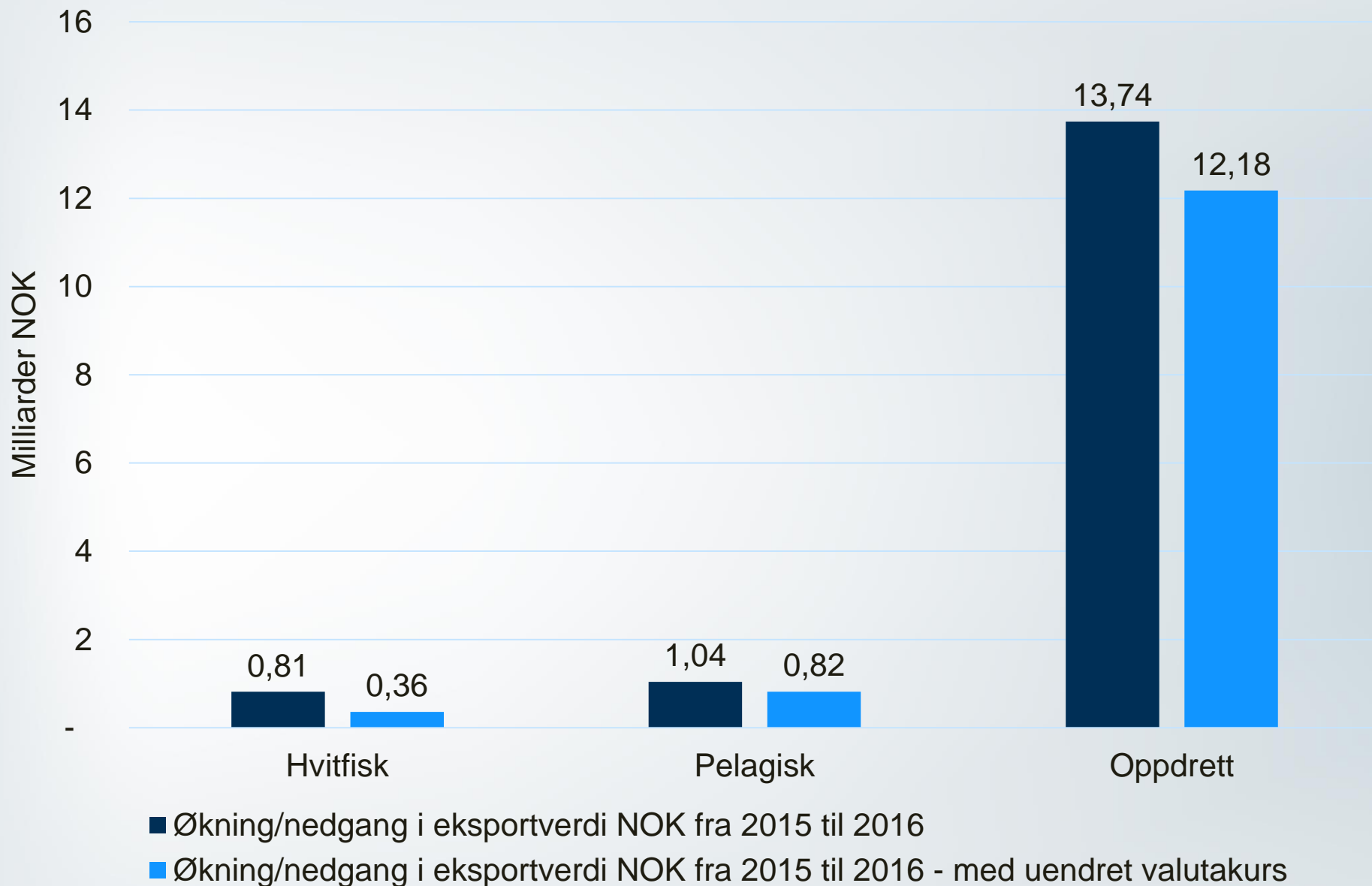
	Euro	Dollar	Britiske pund	Yen	Øvrige
Hvitfisk	44,6 %	43,1 %	10,3 %	0,8 %	1,1 %
Pelagisk	21,8 %	52,4 %	0,2 %	25,4 %	0,2 %
Oppdrett	59,1 %	27,0 %	5,3 %	5,0 %	3,5 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Per sektor



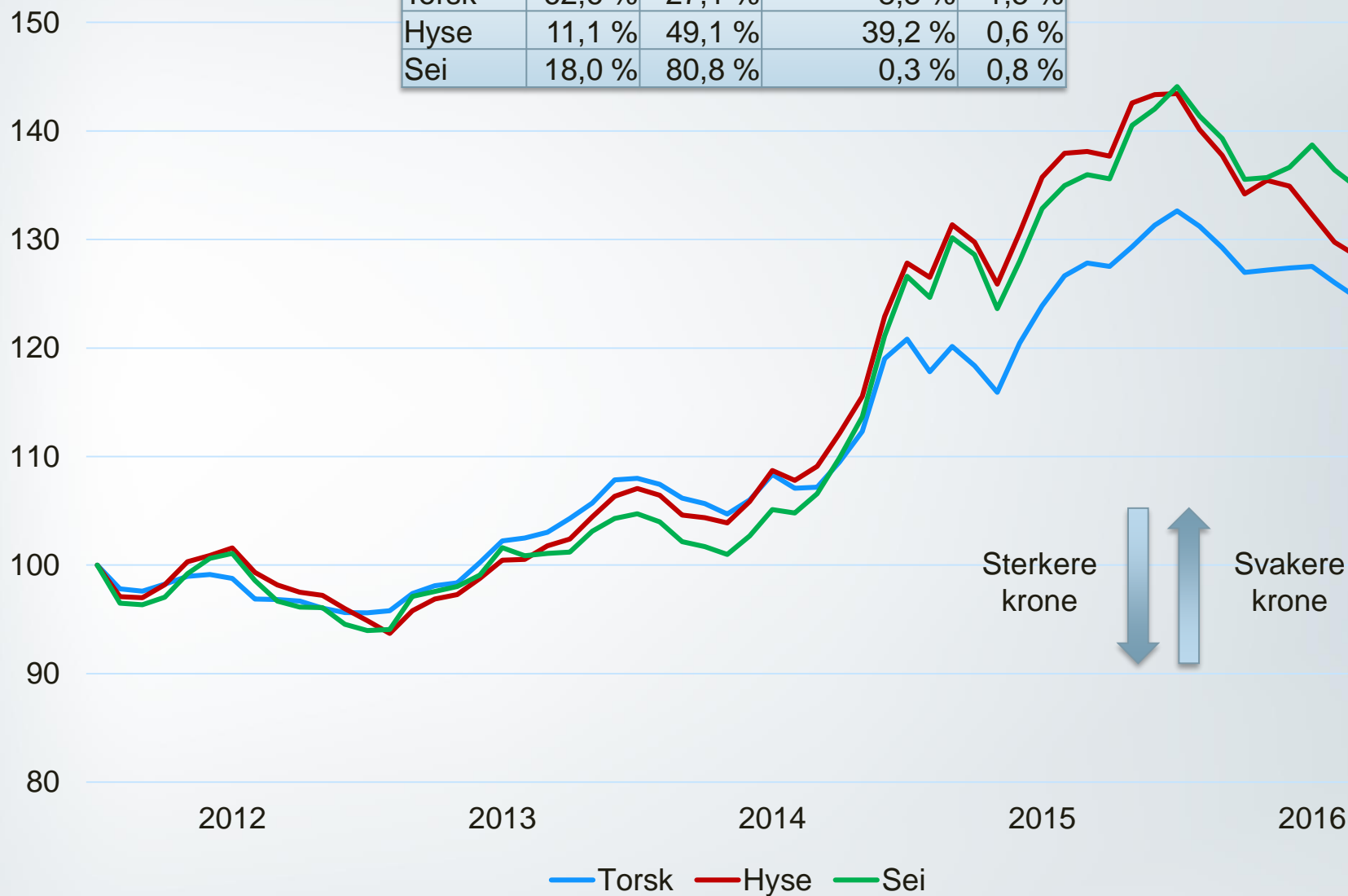
Per sektor – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



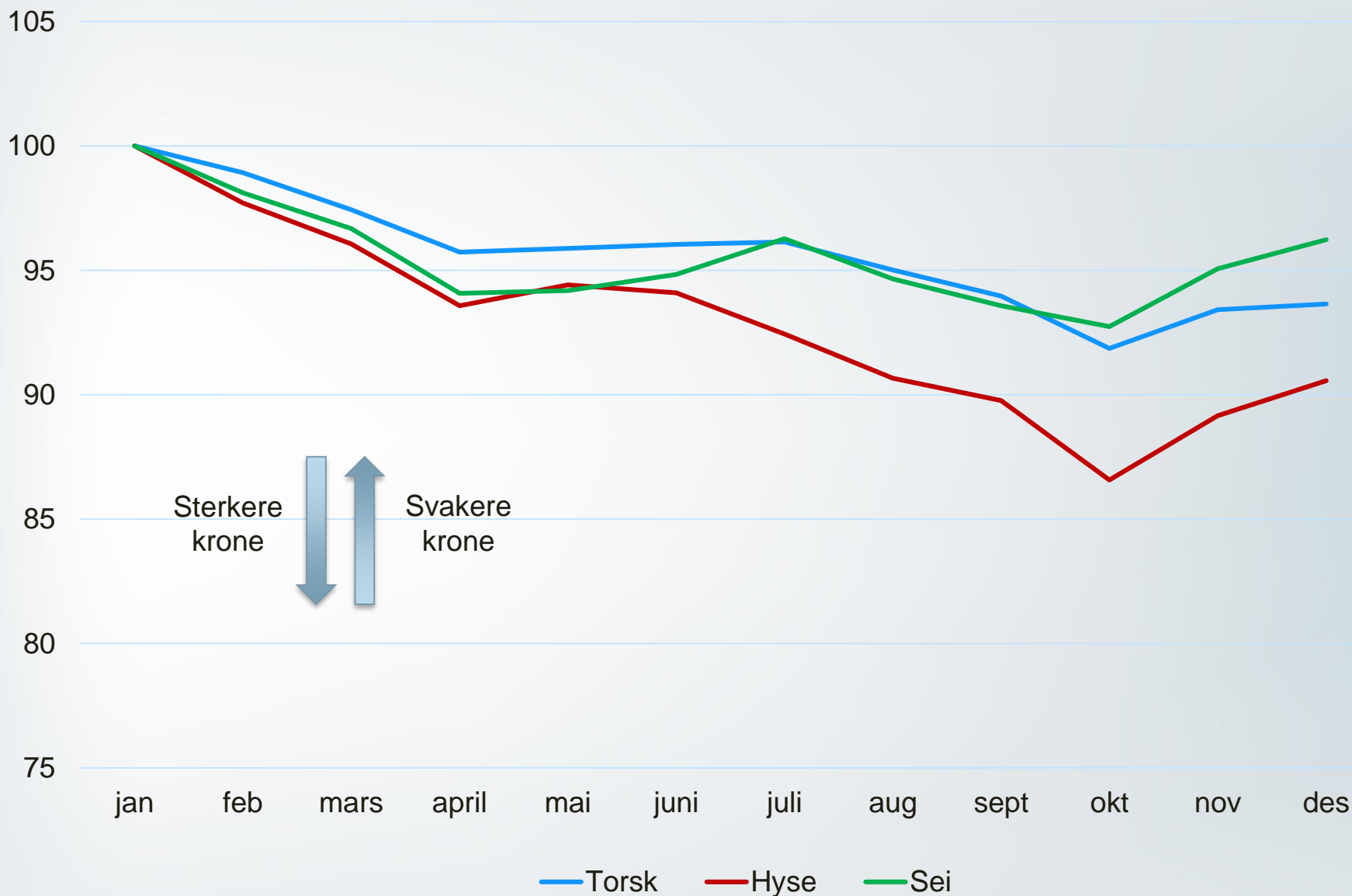
Hvitfisk – Torsk, hyse og sei

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Torsk, sei og hyse

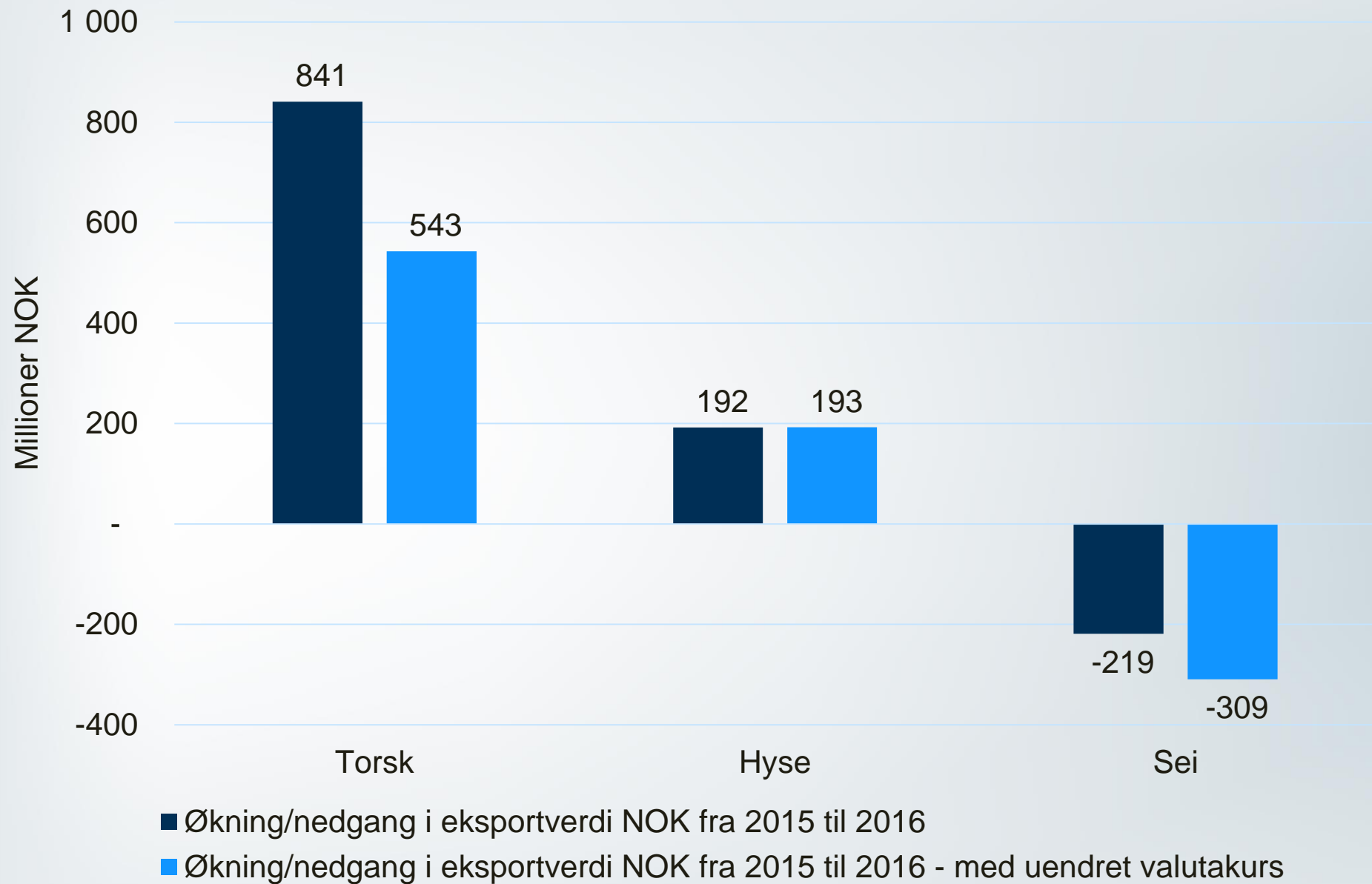
	Euro	Dollar	Britiske pund	Øvrige
Torsk	62,6 %	27,1 %	8,8 %	1,5 %
Hyse	11,1 %	49,1 %	39,2 %	0,6 %
Sei	18,0 %	80,8 %	0,3 %	0,8 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Torsk, sei og hyse



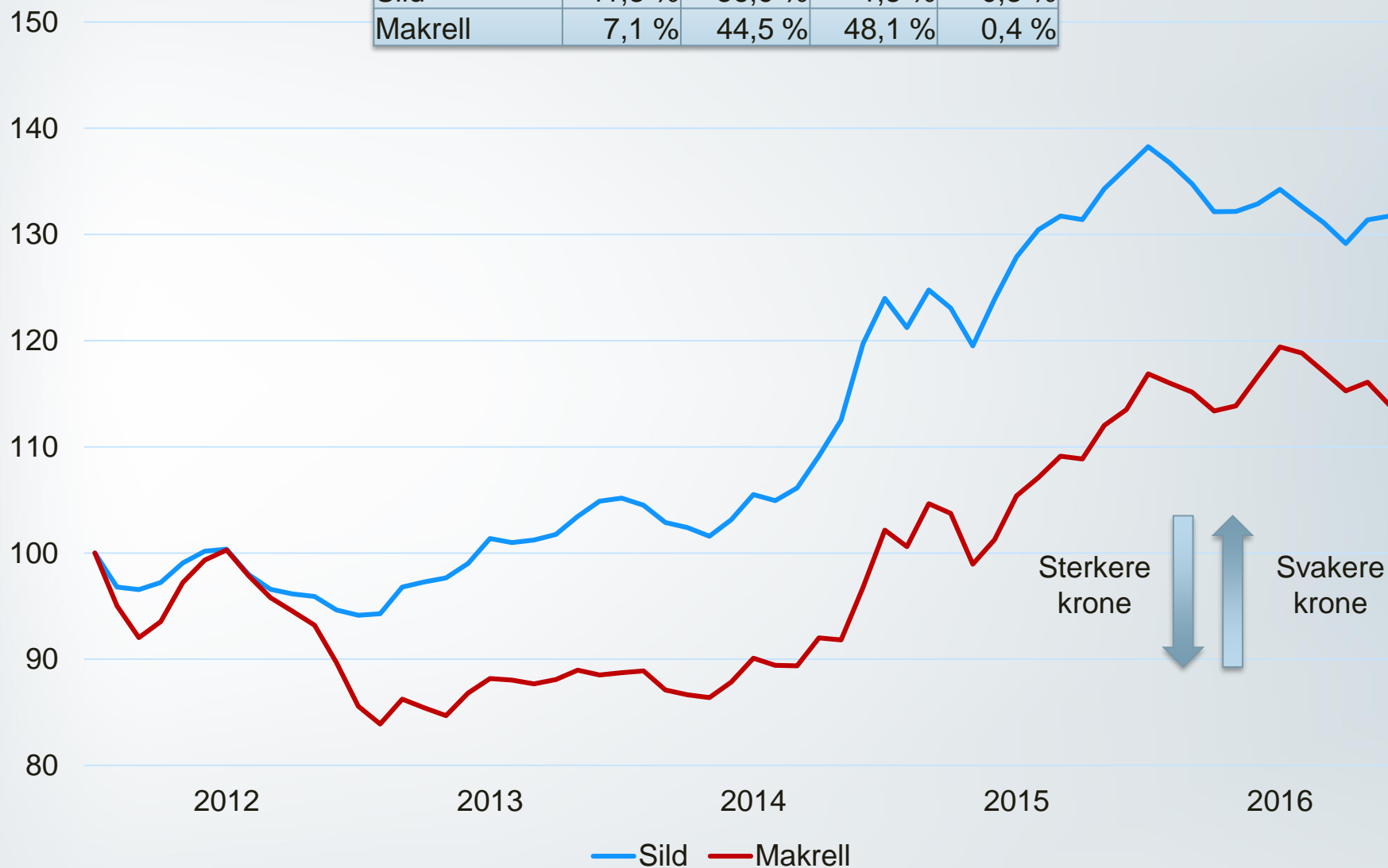
Hvitfiskarter – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



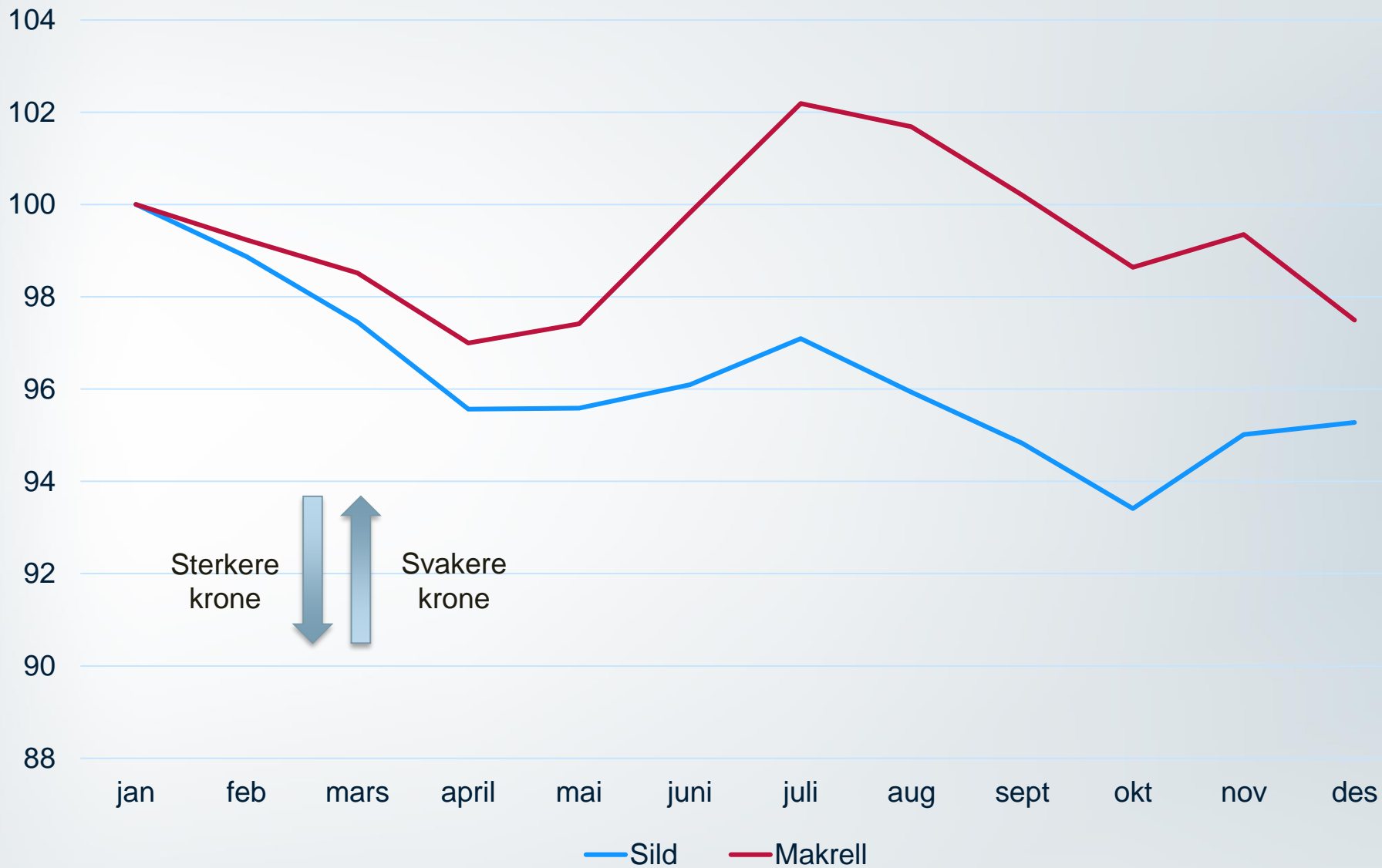
Pelagisk – Sild og makrell

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Sild og makrell

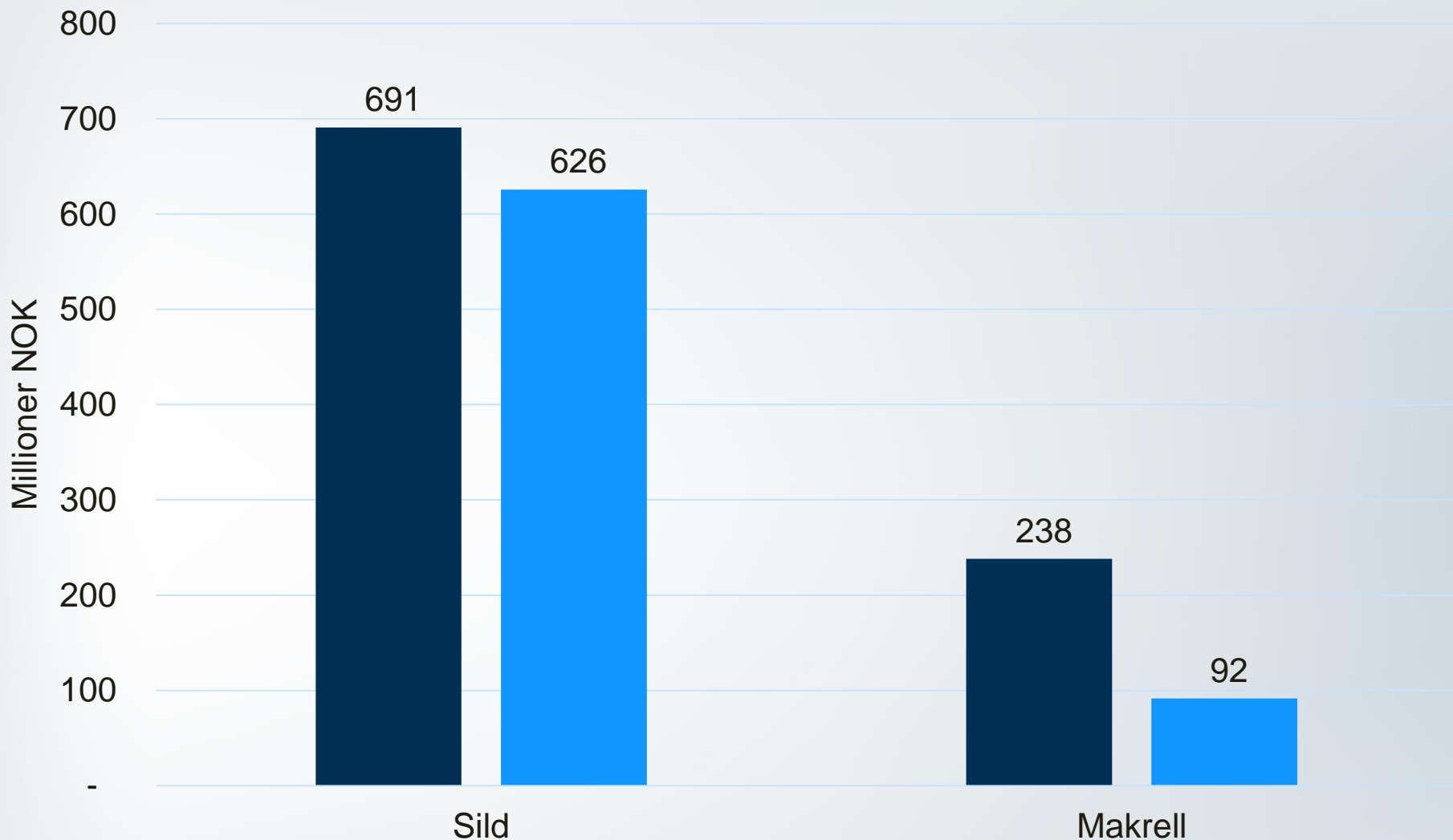
	Euro	Dollar	Yen	Øvrige
Sild	41,3 %	56,9 %	1,5 %	0,3 %
Makrell	7,1 %	44,5 %	48,1 %	0,4 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Sild og makrell



Pelagiske arter – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



■ Økning/nedgang i eksportverdi NOK fra 2015 til 2016

■ Økning/nedgang i eksportverdi NOK fra 2015 til 2016 - med uendret valutakurs

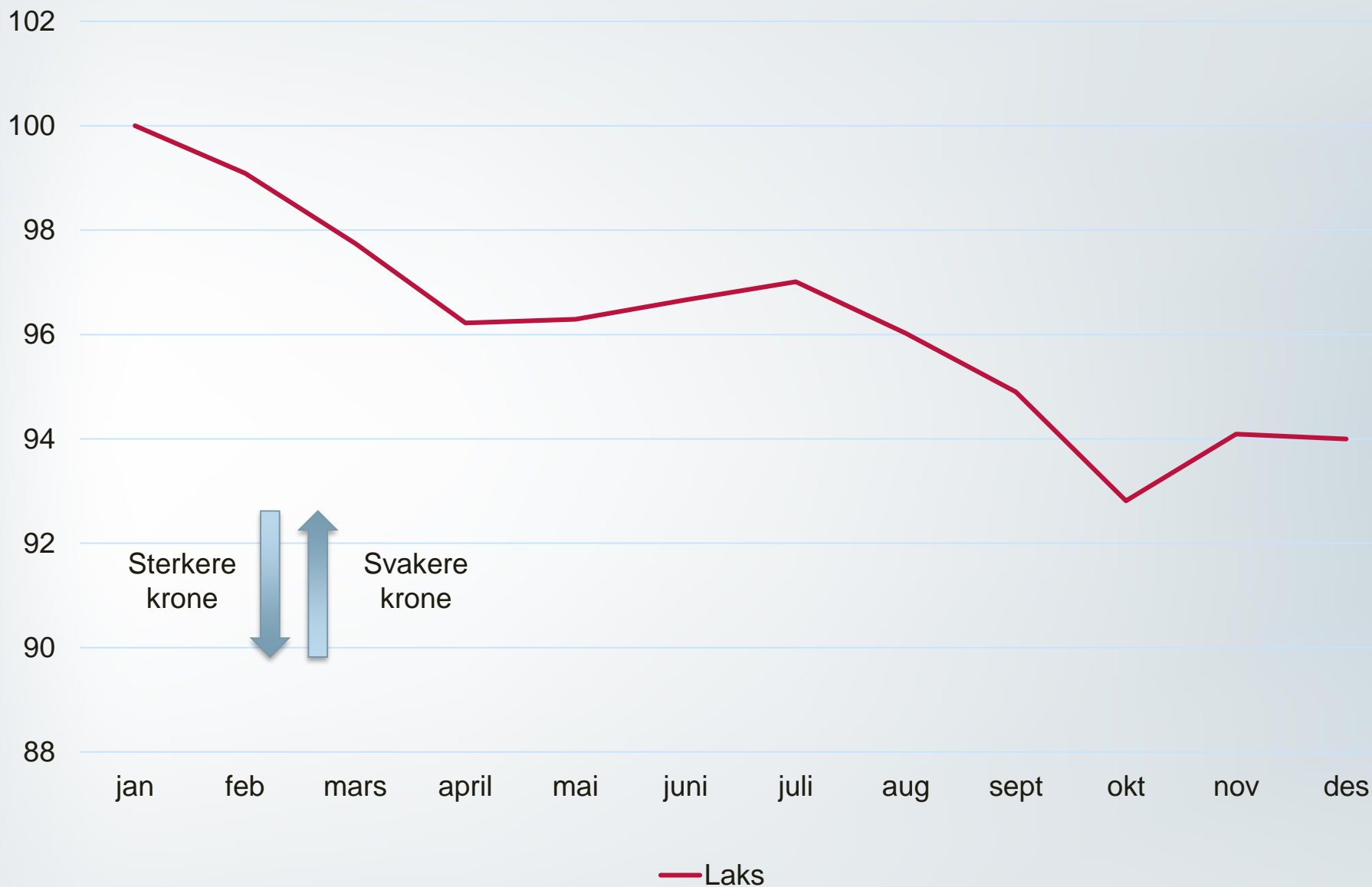
Oppdrett - Laks

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Laks

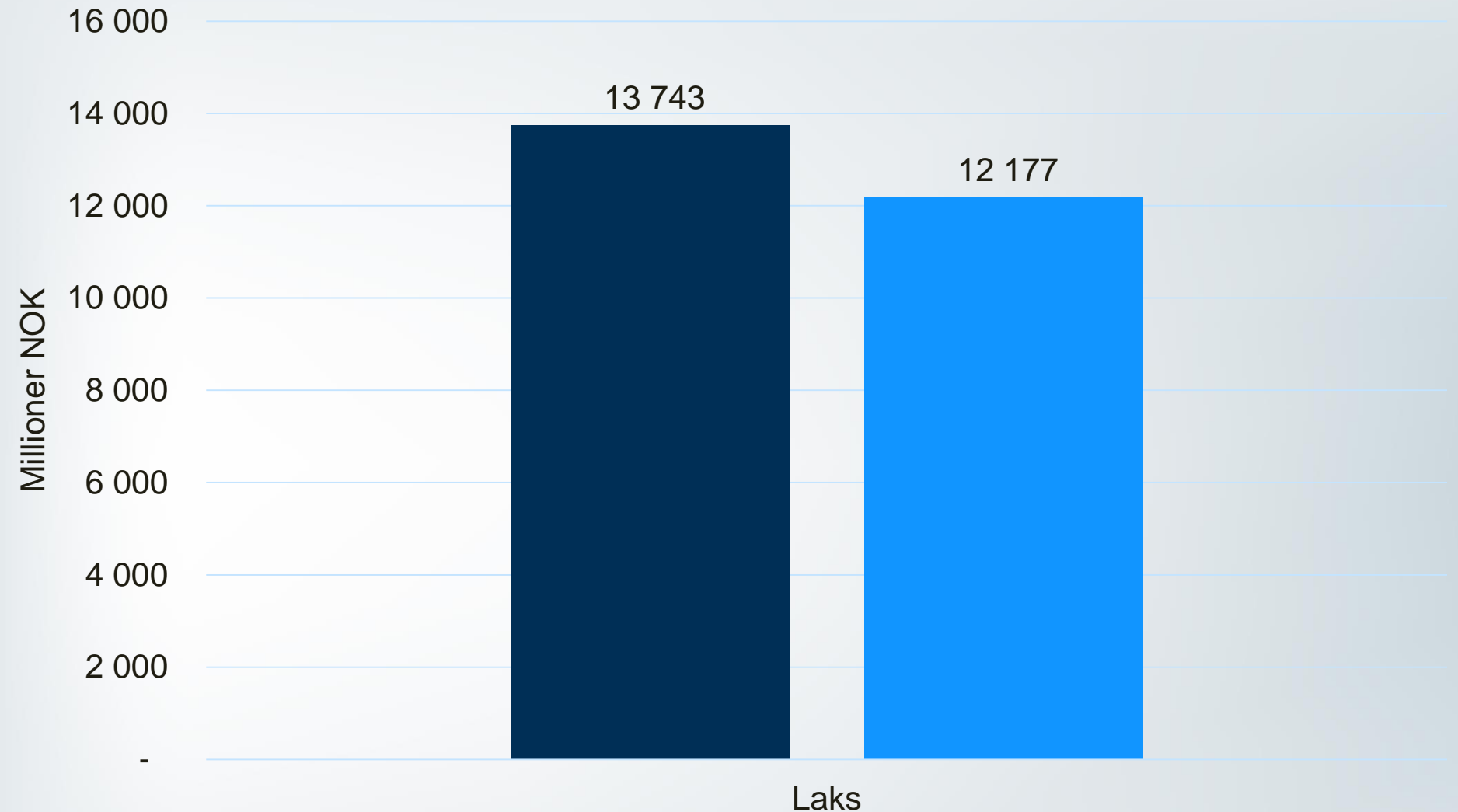
	Euro	Dollar	Britiske pund	Yen	Øvrige
Laks	61,4 %	24,8 %	5,6 %	4,6 %	3,7 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Laks



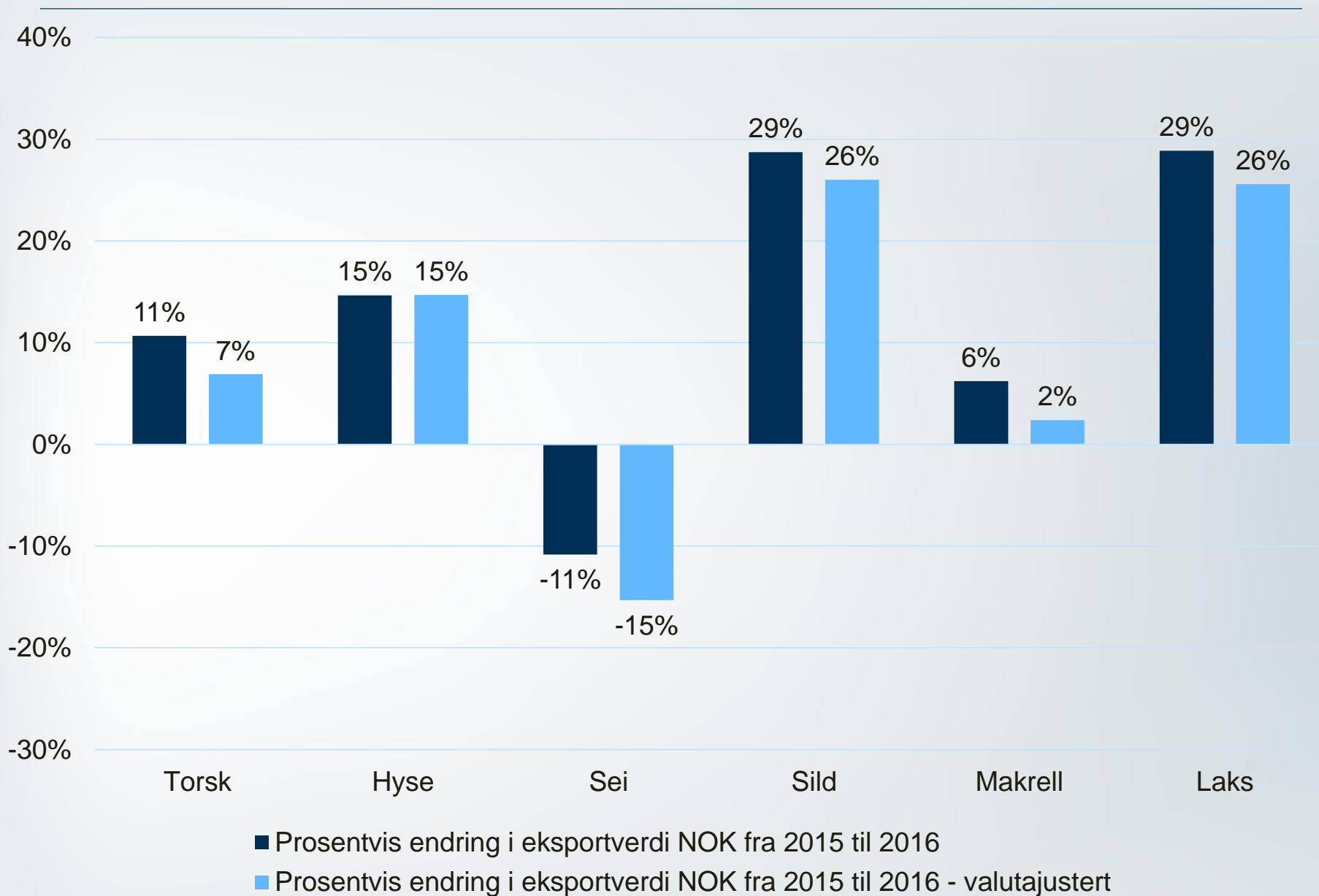
Laks – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



■ Økning/nedgang i eksportverdi NOK fra 2015 til 2016

■ Økning/nedgang i eksportverdi NOK fra 2015 til 2016 - med uendret valutakurs

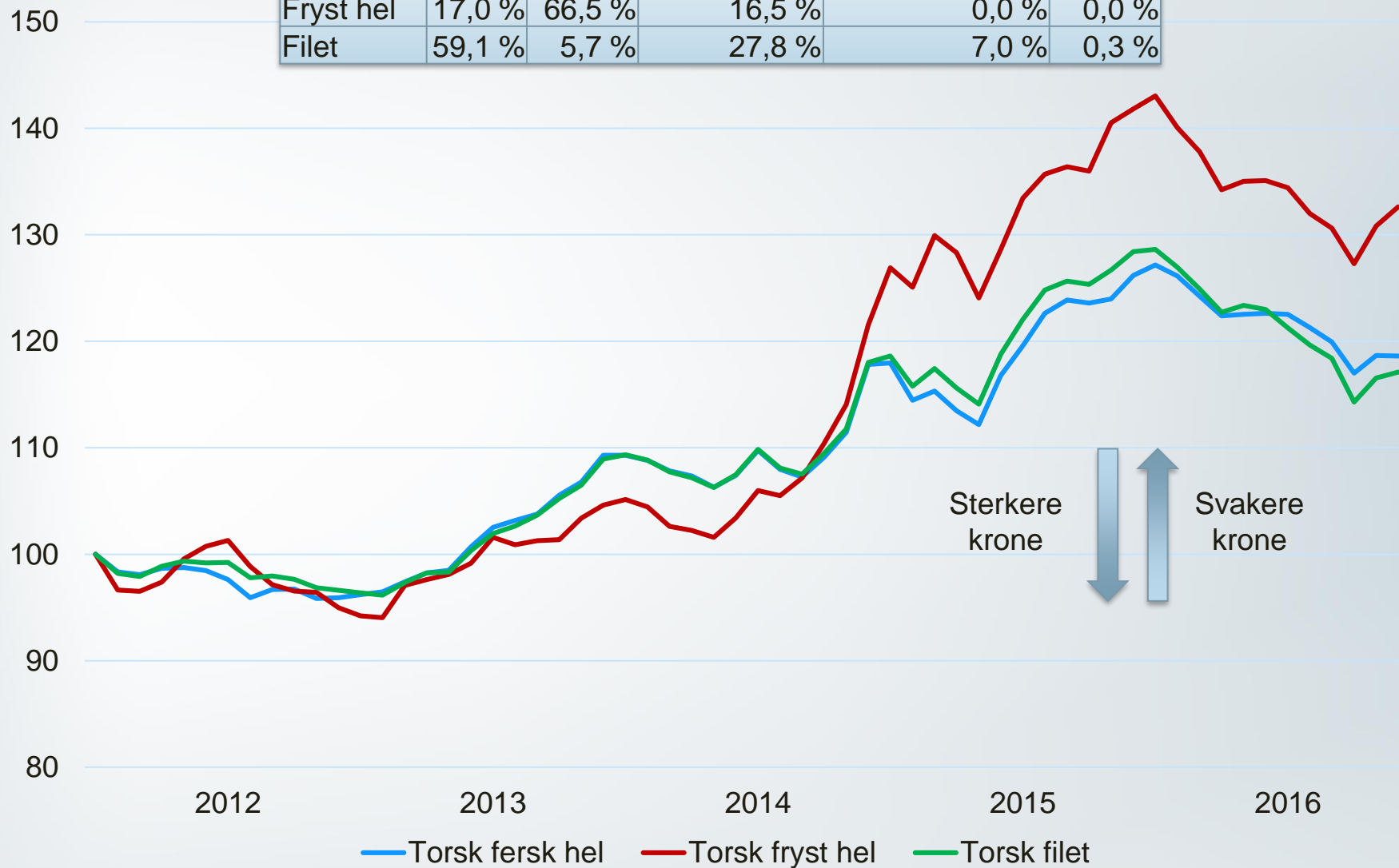
Per art – faktisk og valutajustert prosentvis endring i eksportverdi NOK



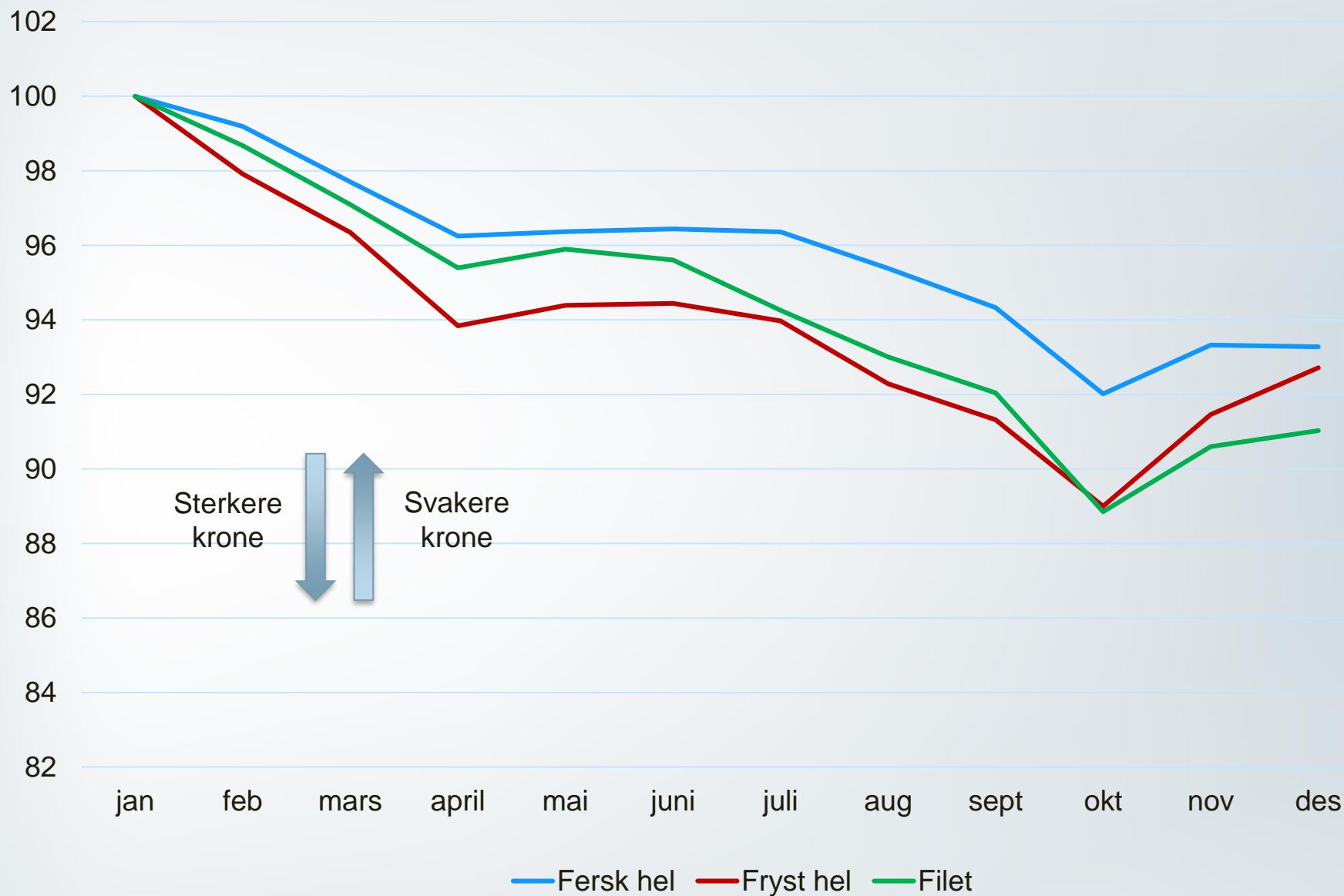
Produkter av torsk

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Produkter av torsk

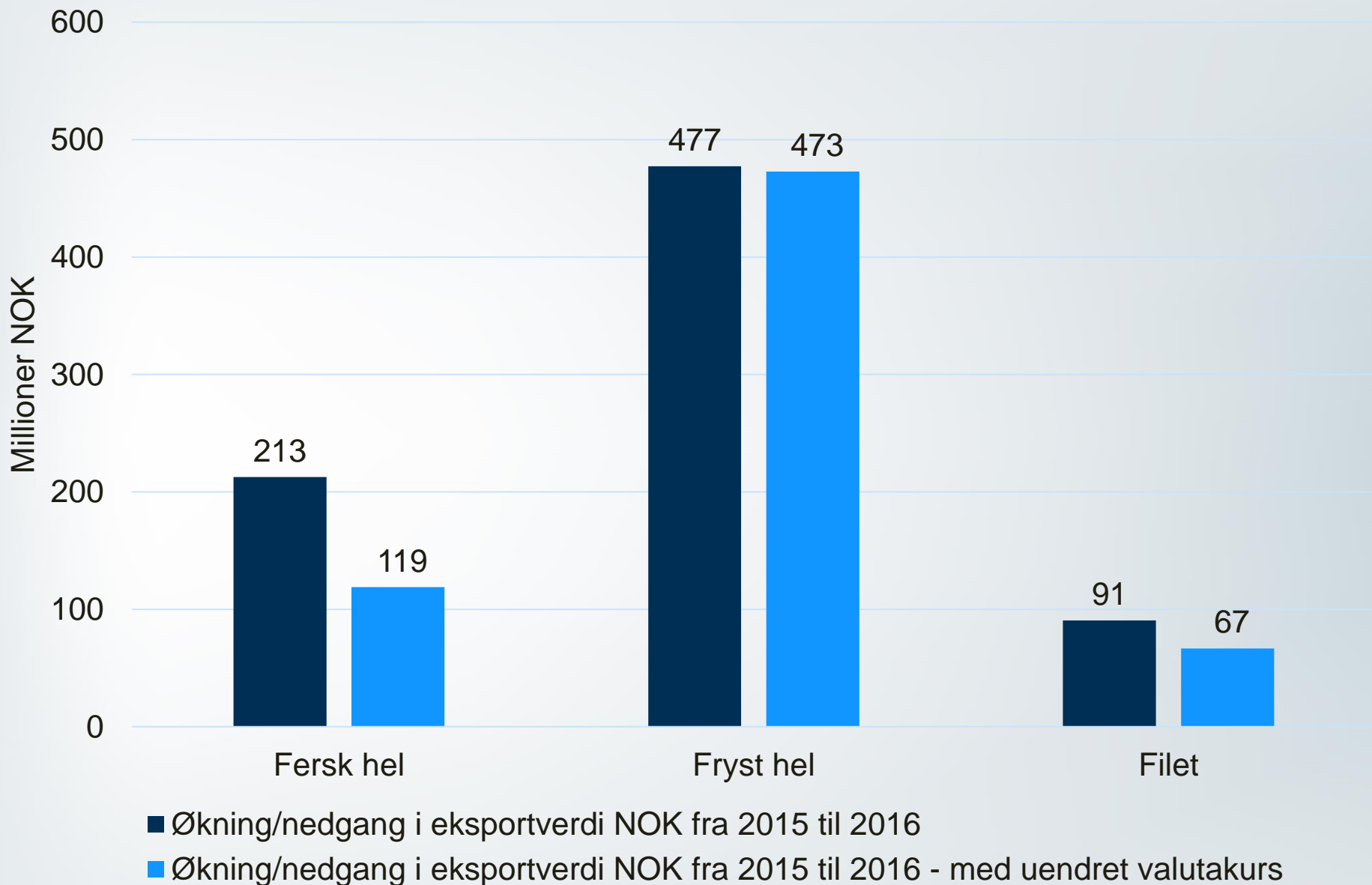
	Euro	Dollar	Britiske pund	Svenske kroner	Øvrige
Fersk hel	83,5 %	3,3 %	12,1 %	0,9 %	0,2 %
Fryst hel	17,0 %	66,5 %	16,5 %	0,0 %	0,0 %
Filet	59,1 %	5,7 %	27,8 %	7,0 %	0,3 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Produkter av torsk



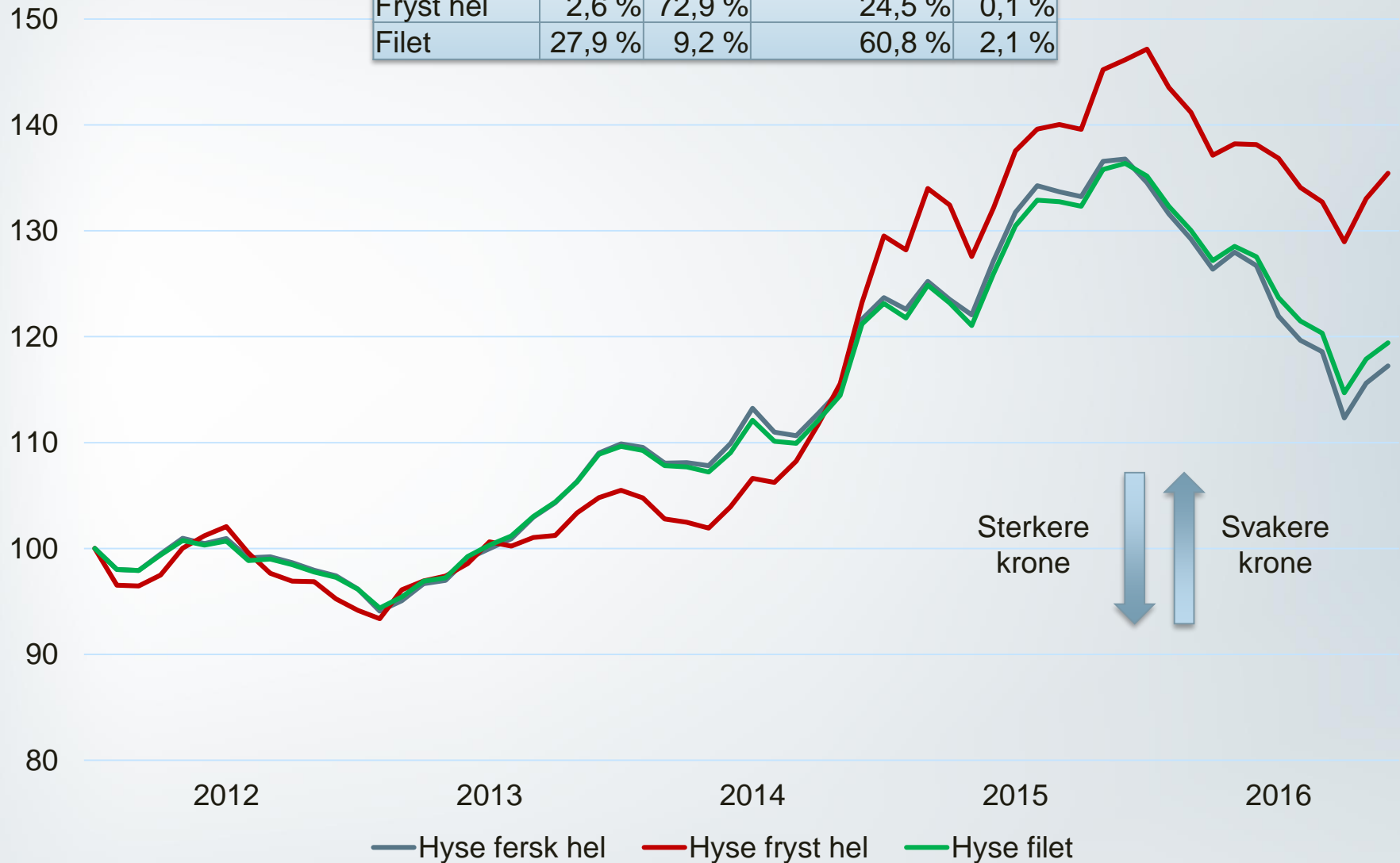
Produkter av torsk – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



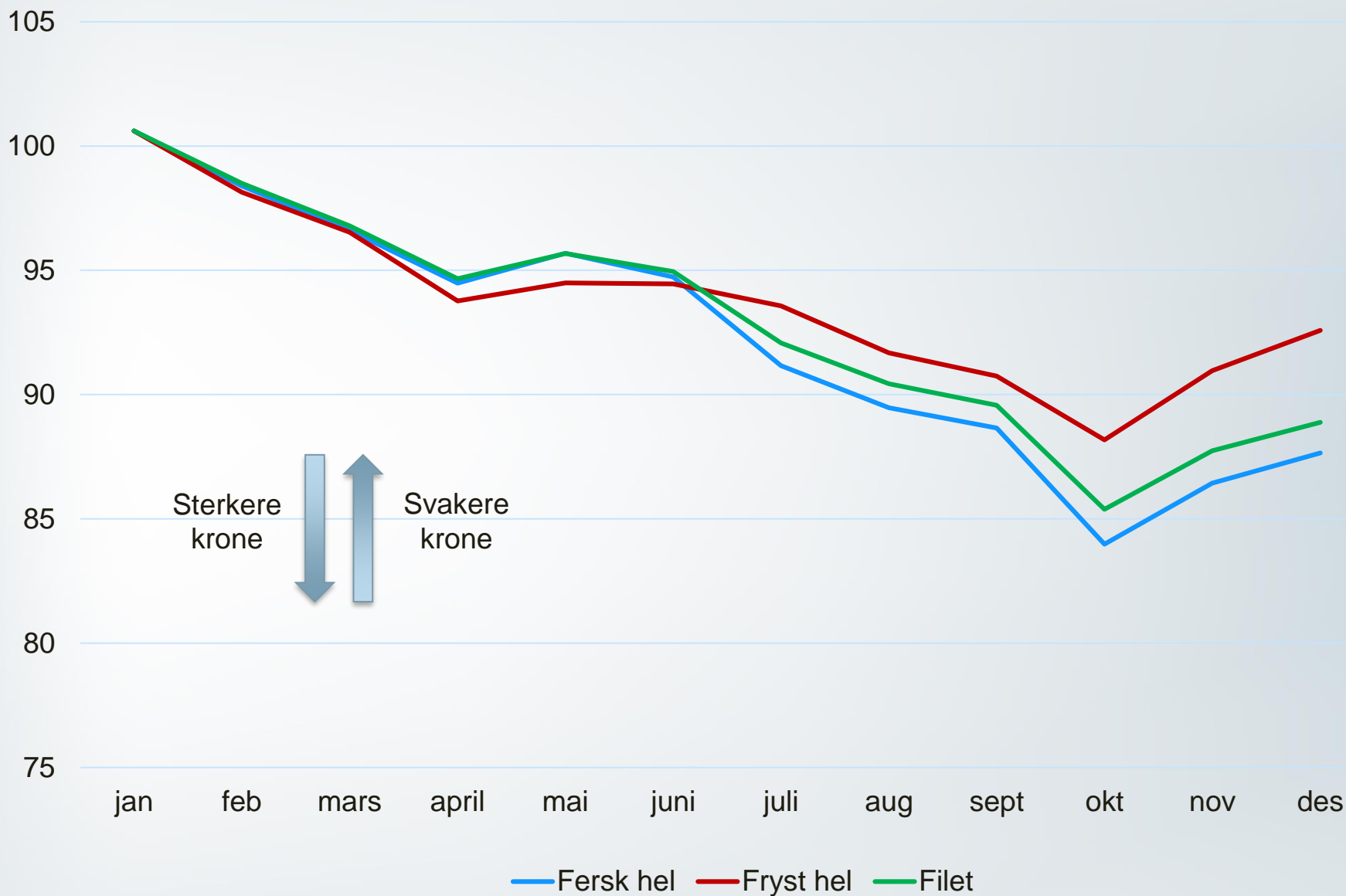
Produkter av hyse

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Produkter av hyse

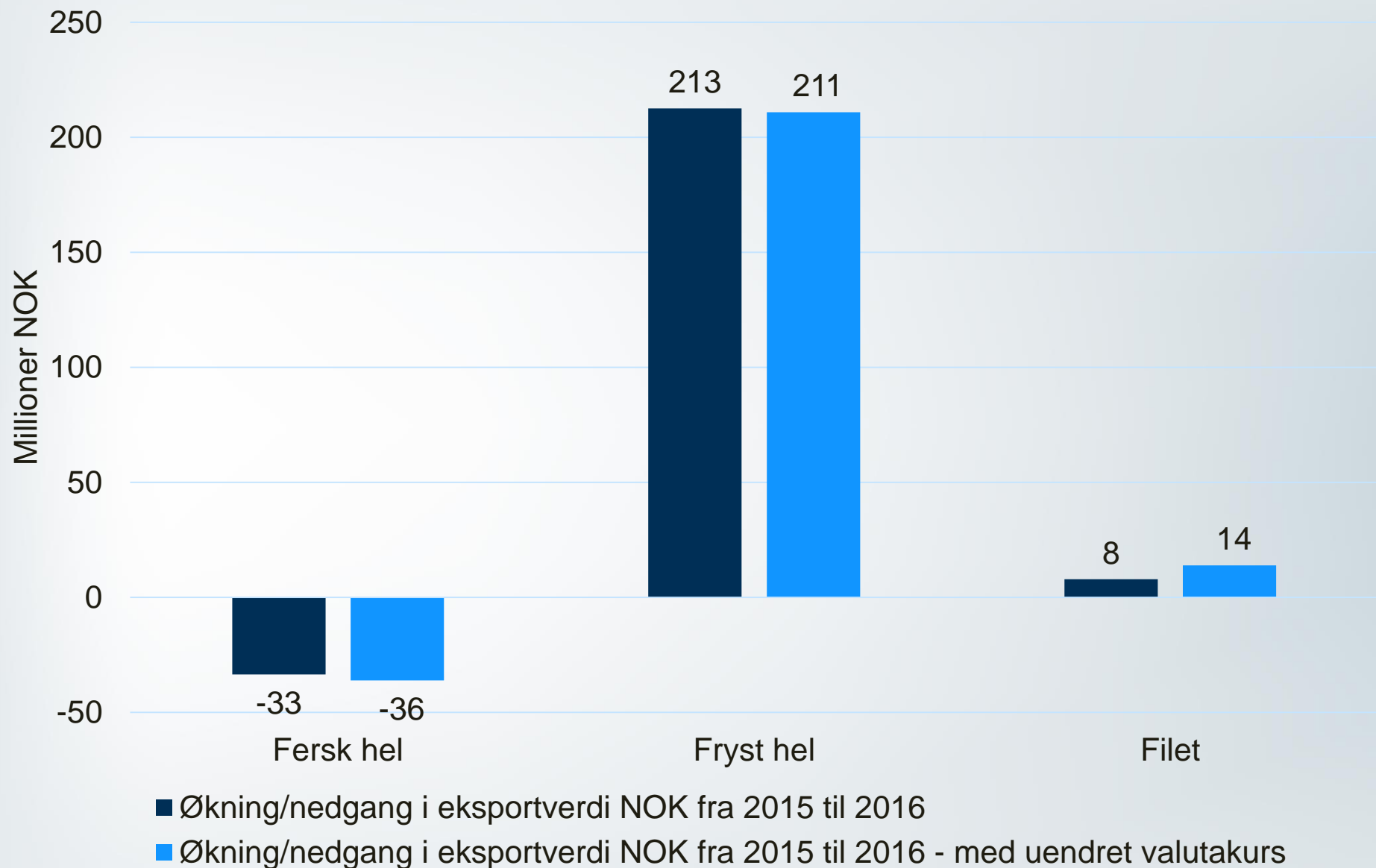
	Euro	Dollar	Britiske pund	Øvrige
Fersk hel	23,9 %	1,0 %	74,1 %	0,9 %
Fryst hel	2,6 %	72,9 %	24,5 %	0,1 %
Filet	27,9 %	9,2 %	60,8 %	2,1 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Produkter av hyse



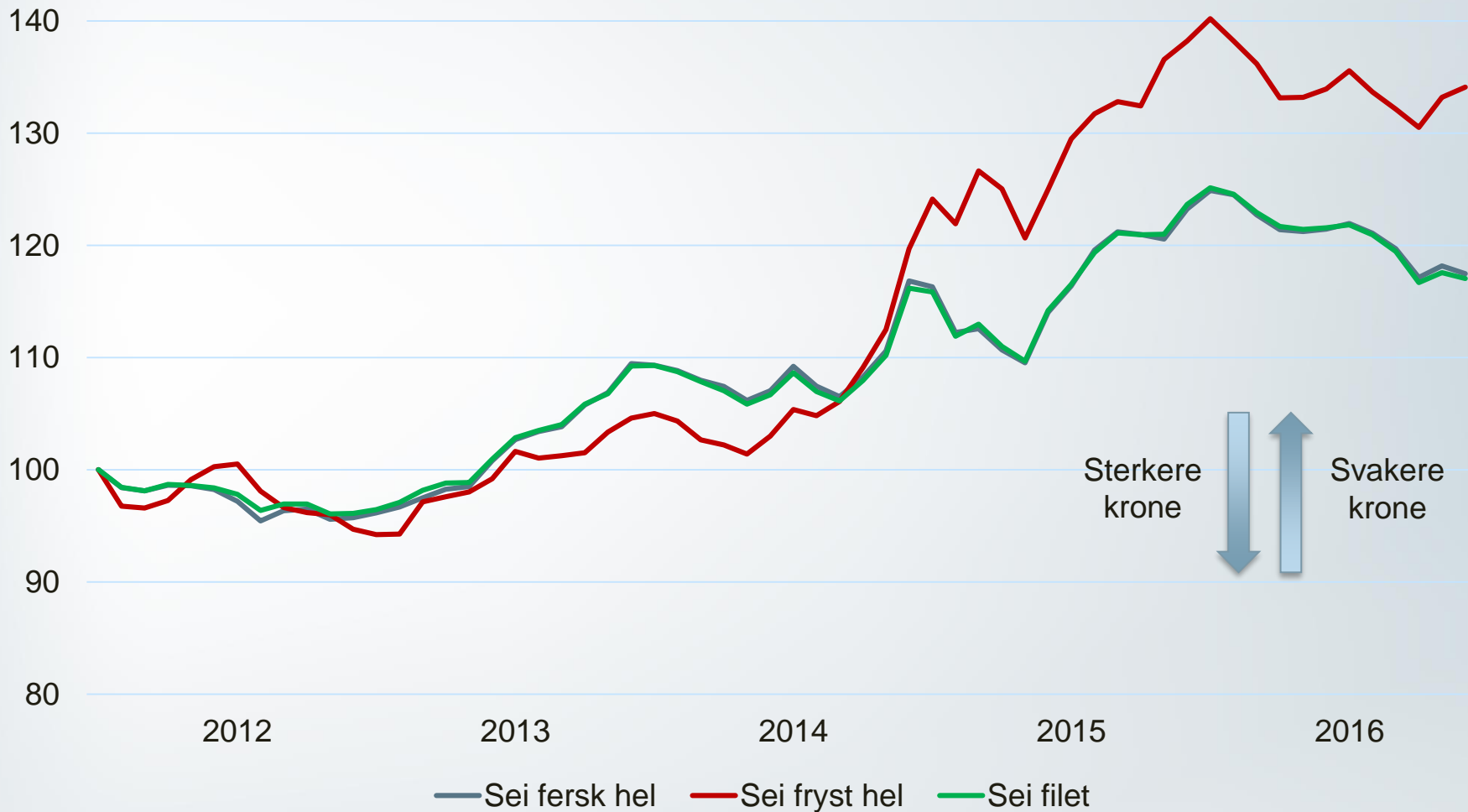
Produkter av hyse – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



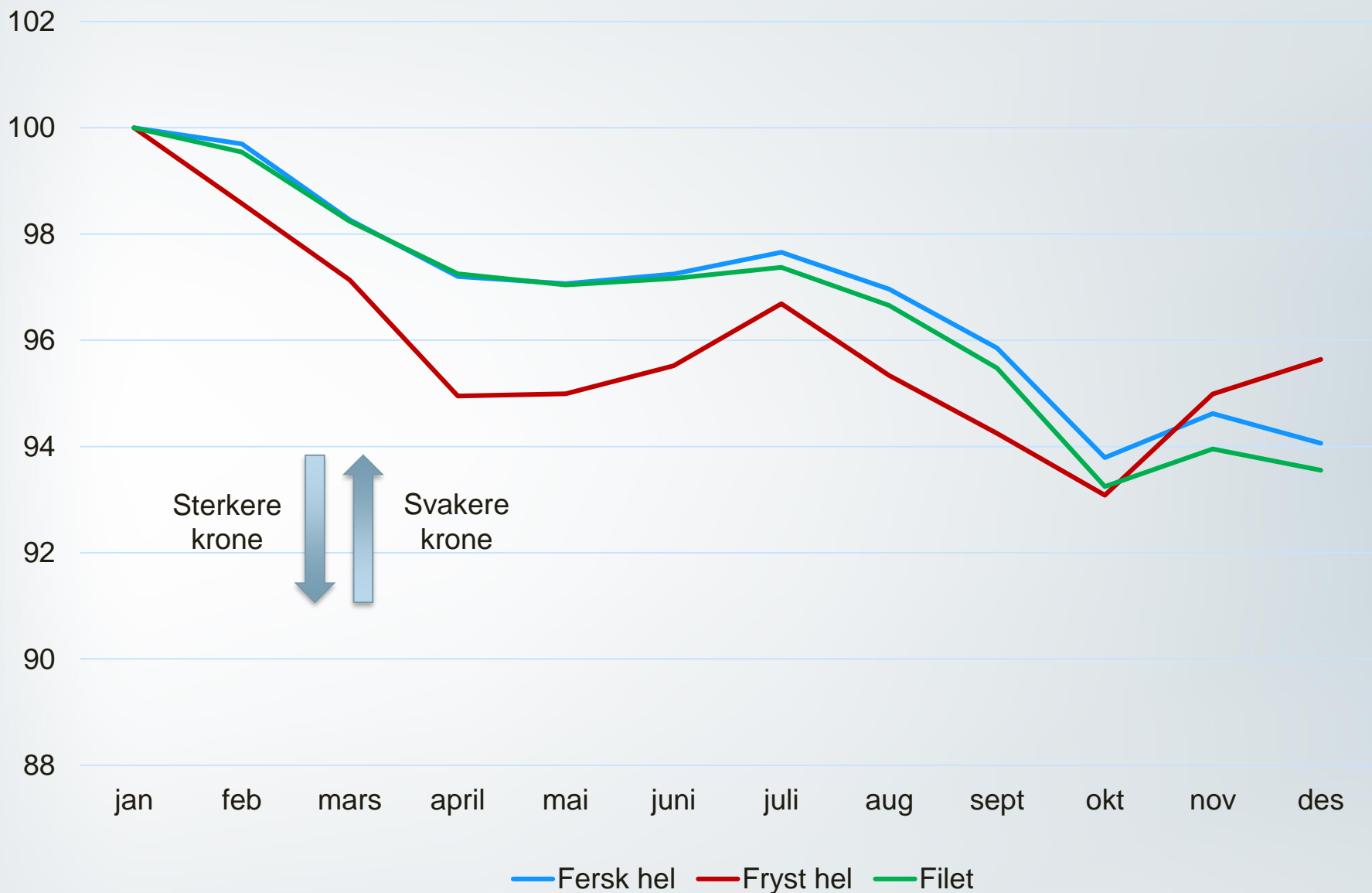
Produkter av sei

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Produkter av sei

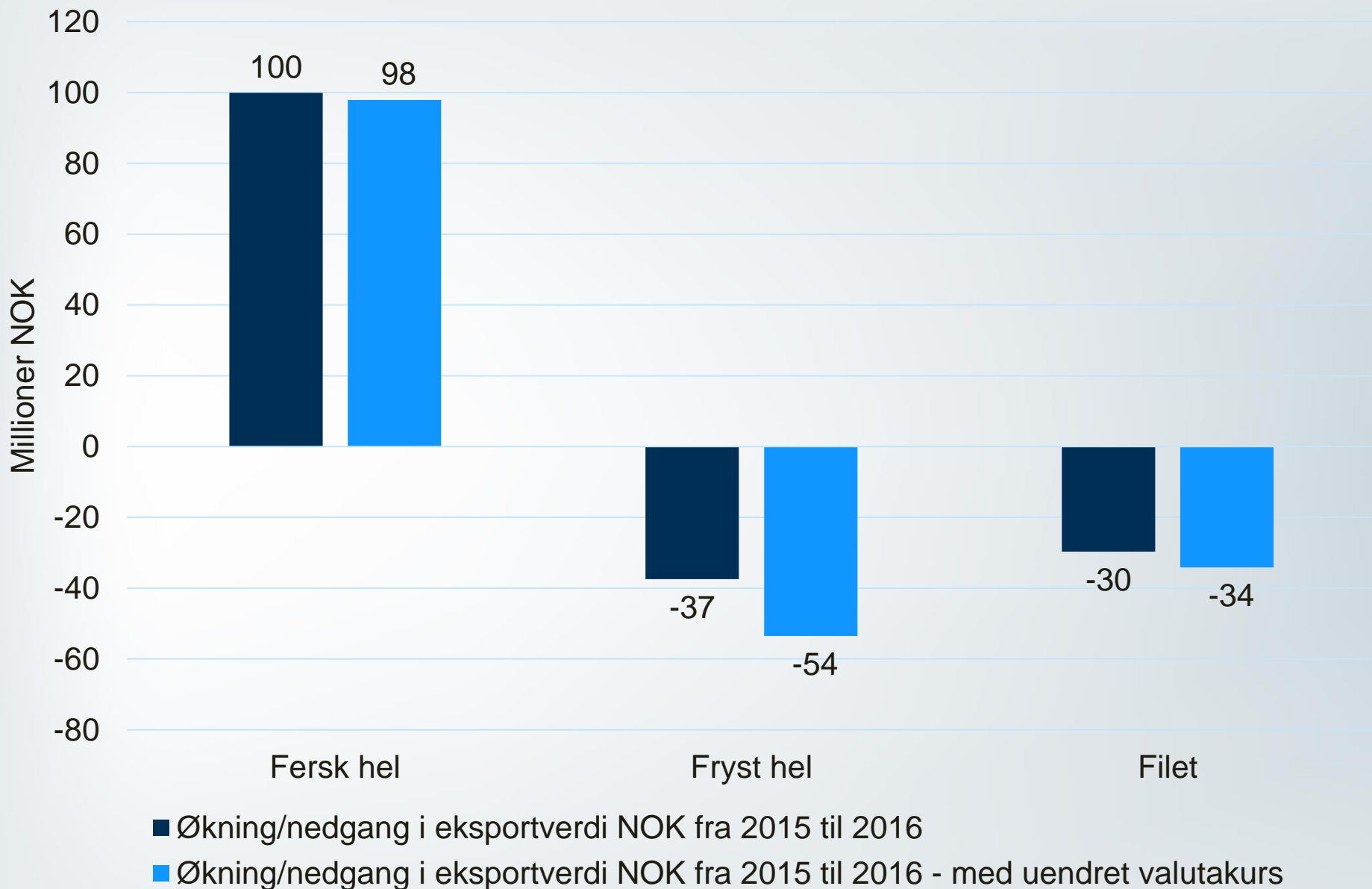
	Euro	Dollar	Britiske pund	Svenske kroner	Øvrige
Fersk hel	98,4 %	0,1 %	0,2 %	0,5 %	0,9 %
Fryst hel	32,8 %	65,9 %	0,6 %	0,0 %	0,7 %
Filet	82,7 %	1,9 %	1,7 %	13,0 %	0,7 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Produkter av sei



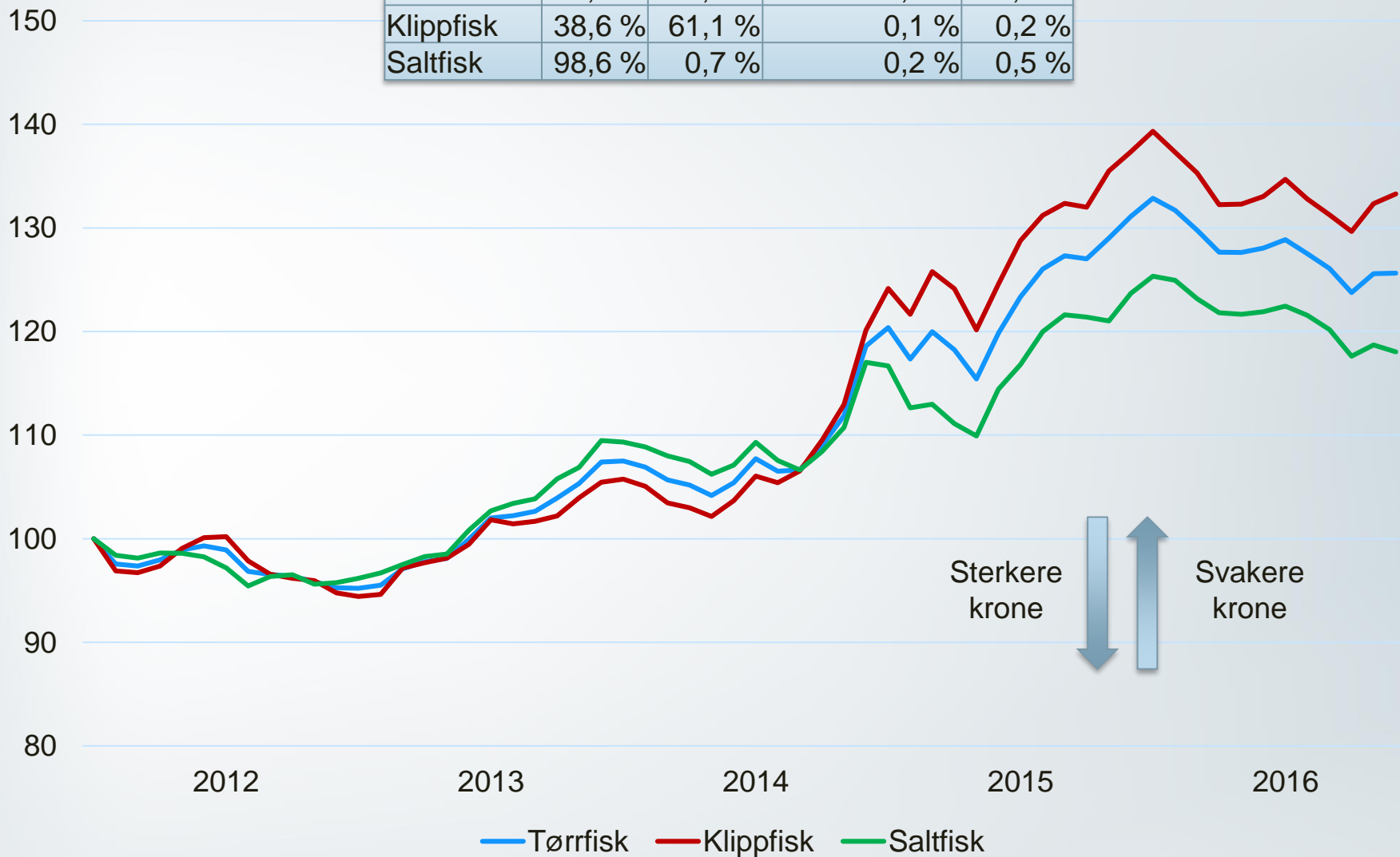
Produkter av sei – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



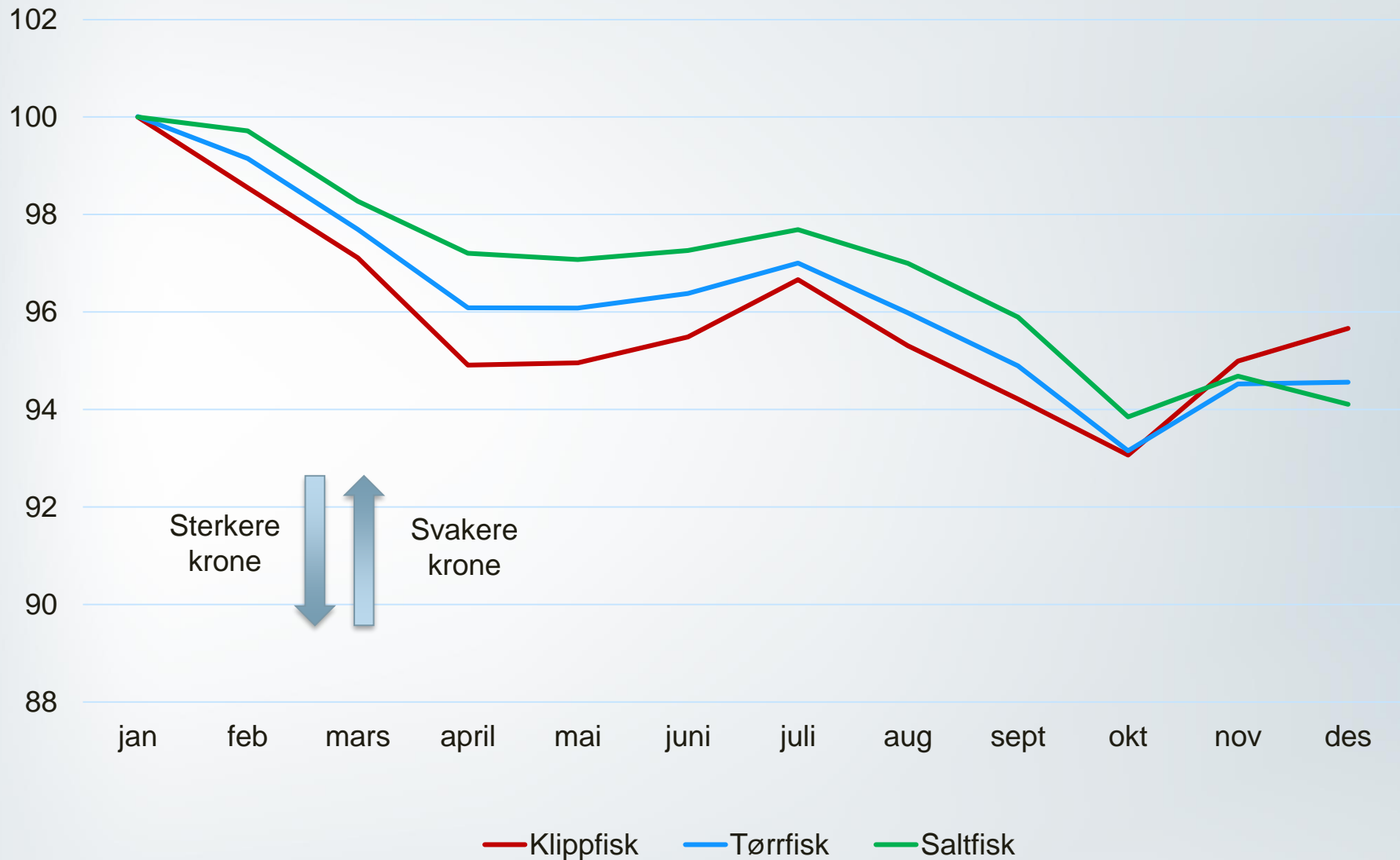
Konvensjonelle produkter

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Konvensjonelle produkter

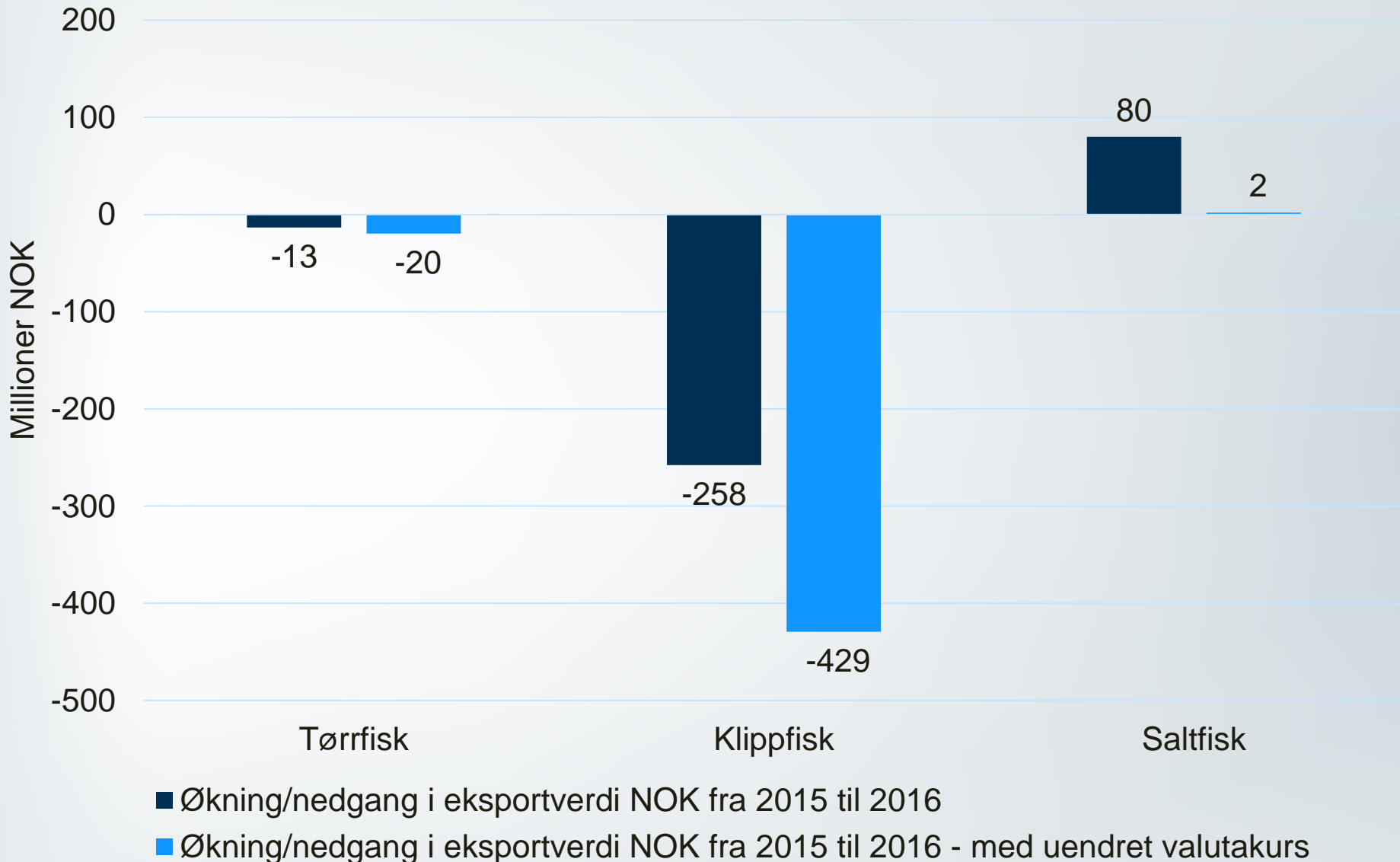
	Euro	Dollar	Britiske pund	Øvrige
Tørrfisk	66,8 %	30,7 %	2,2 %	0,2 %
Klippfisk	38,6 %	61,1 %	0,1 %	0,2 %
Saltfisk	98,6 %	0,7 %	0,2 %	0,5 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Konvensjonelle produkter



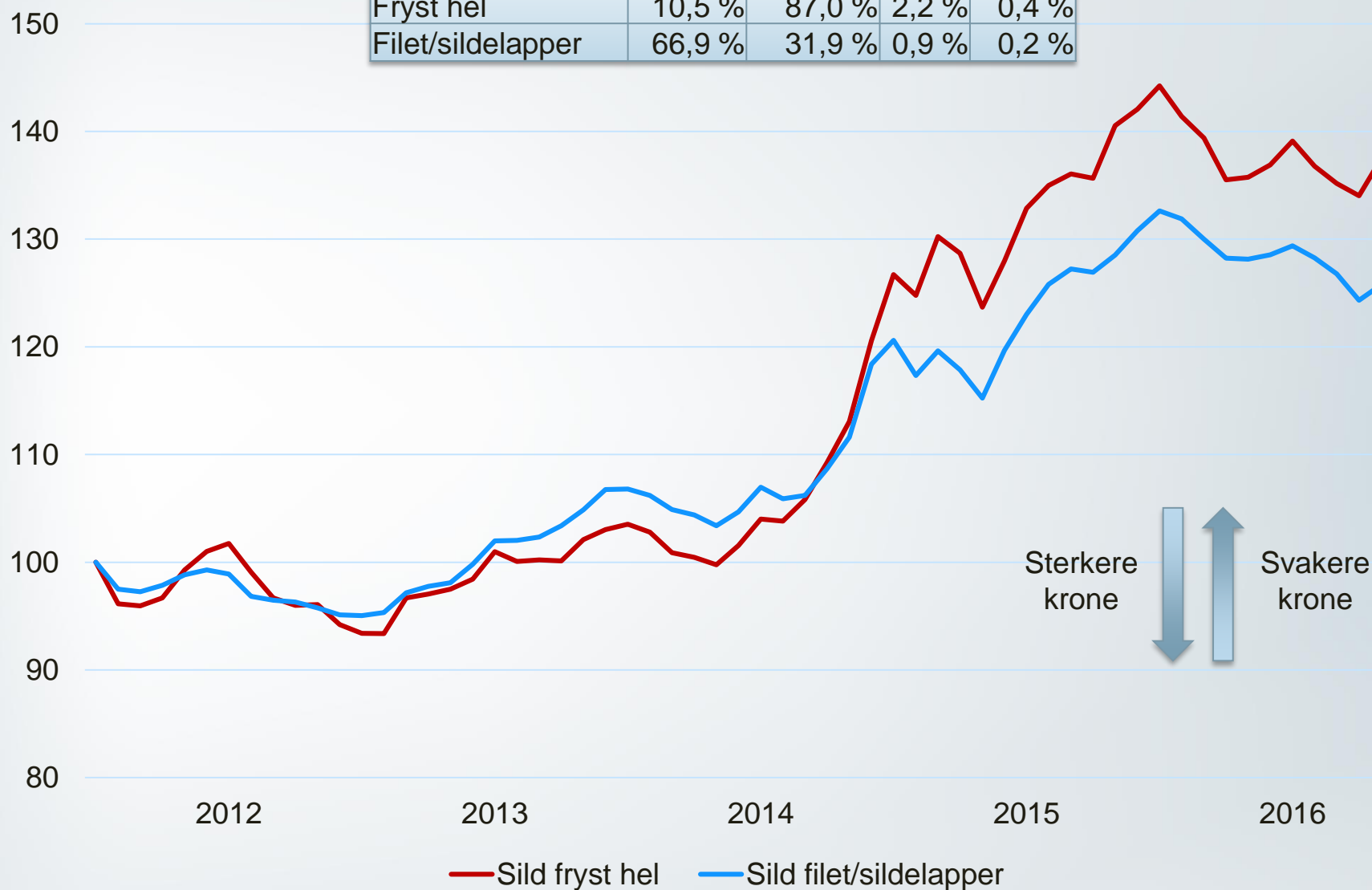
Konvensjonelle produkter – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



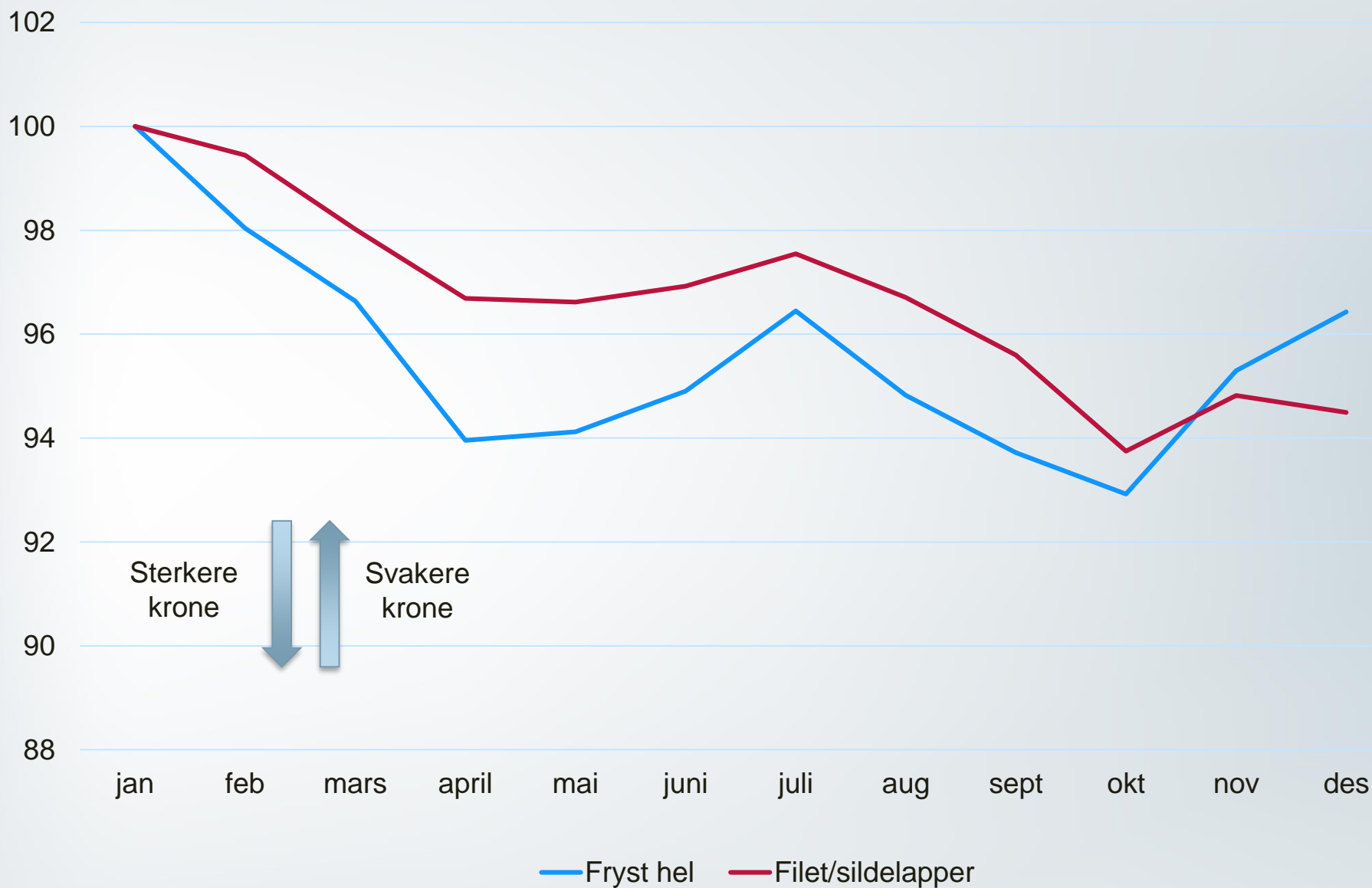
Produkter av sild

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Produkter av sild

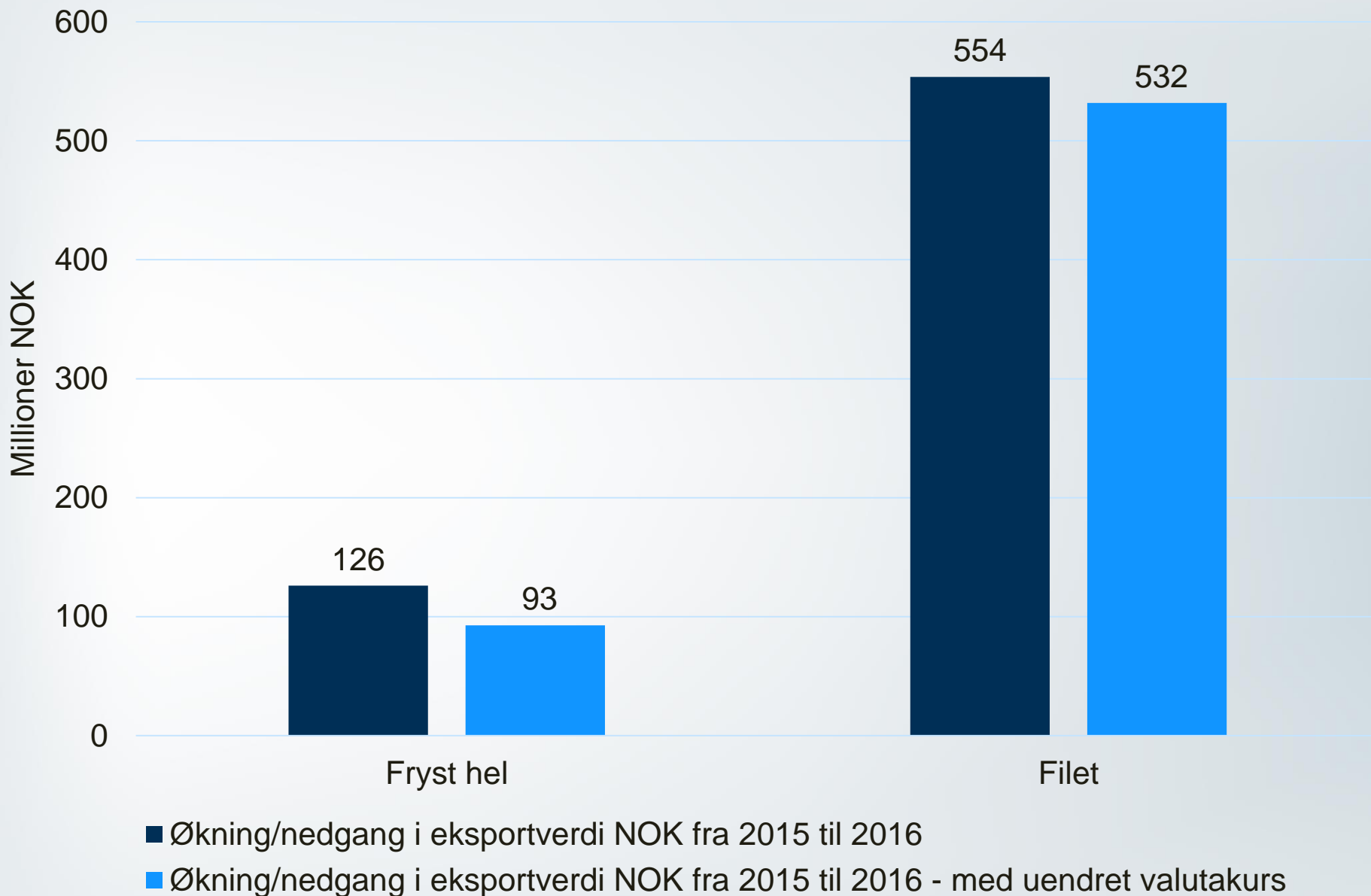
	Euro	Dollar	Yen	Øvrige
Fryst hel	10,5 %	87,0 %	2,2 %	0,4 %
Filet/sildelapper	66,9 %	31,9 %	0,9 %	0,2 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Produkter av sild



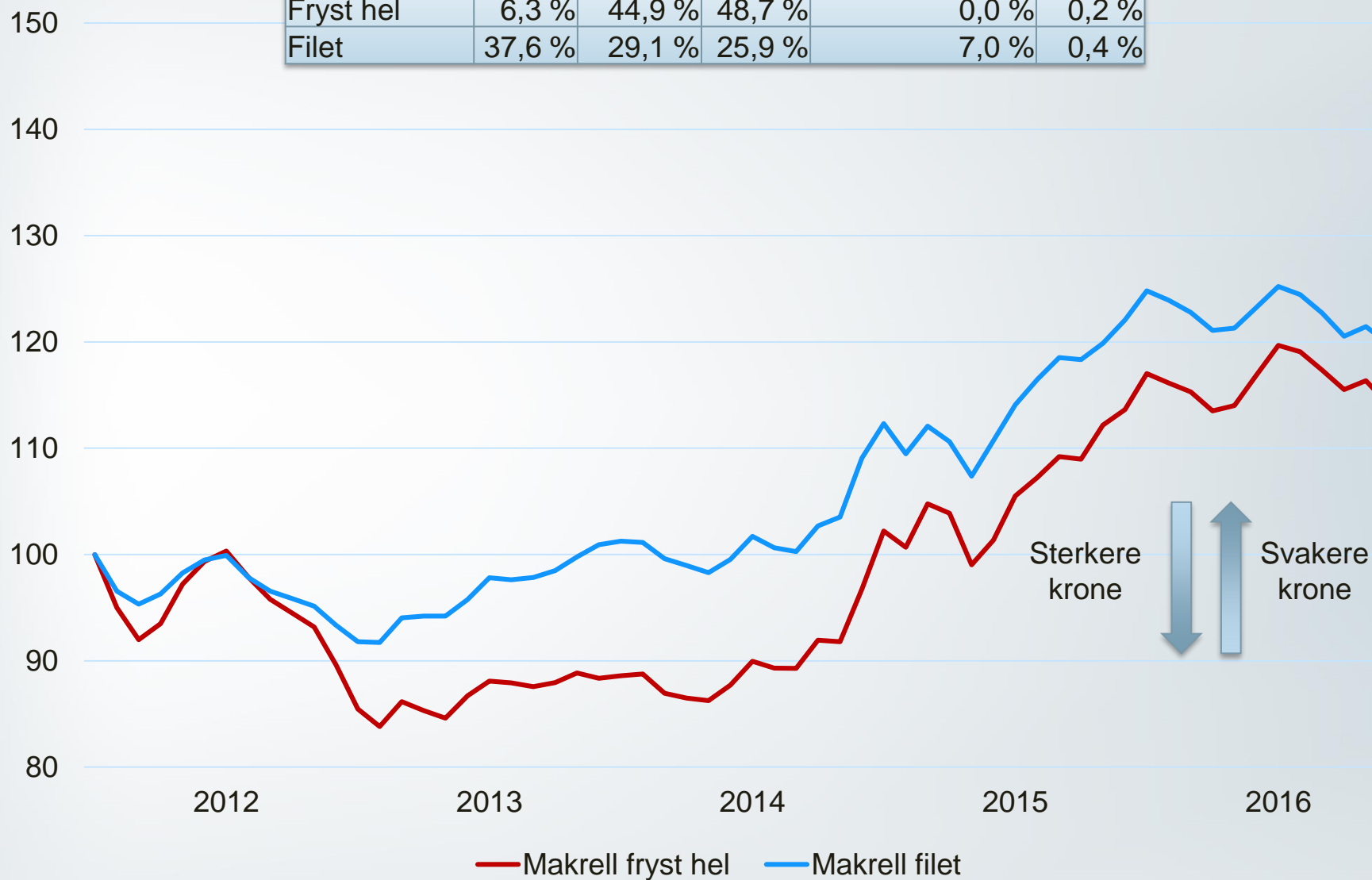
Produkter av sild – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



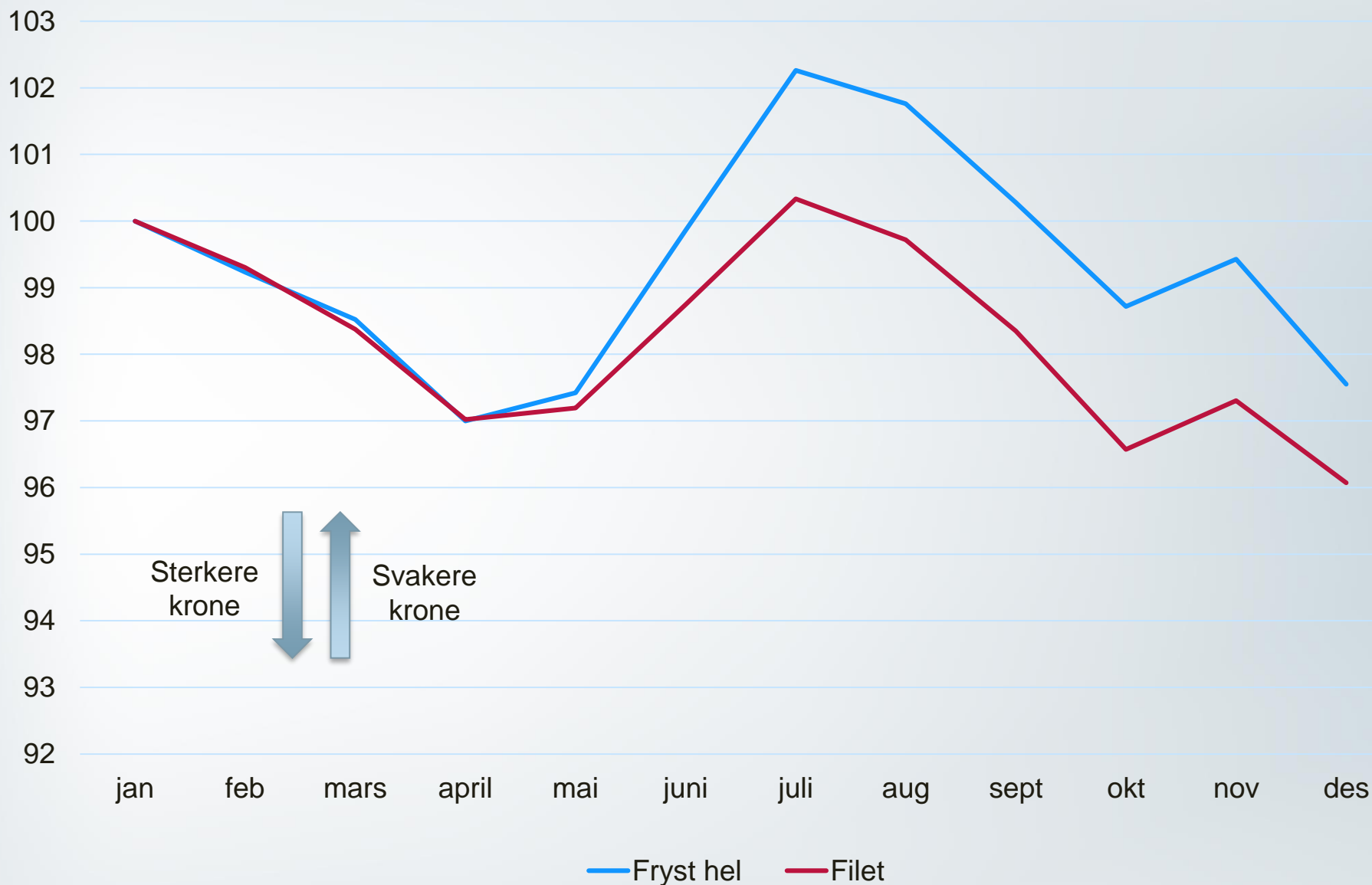
Produkter av makrell

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Produkter av makrell

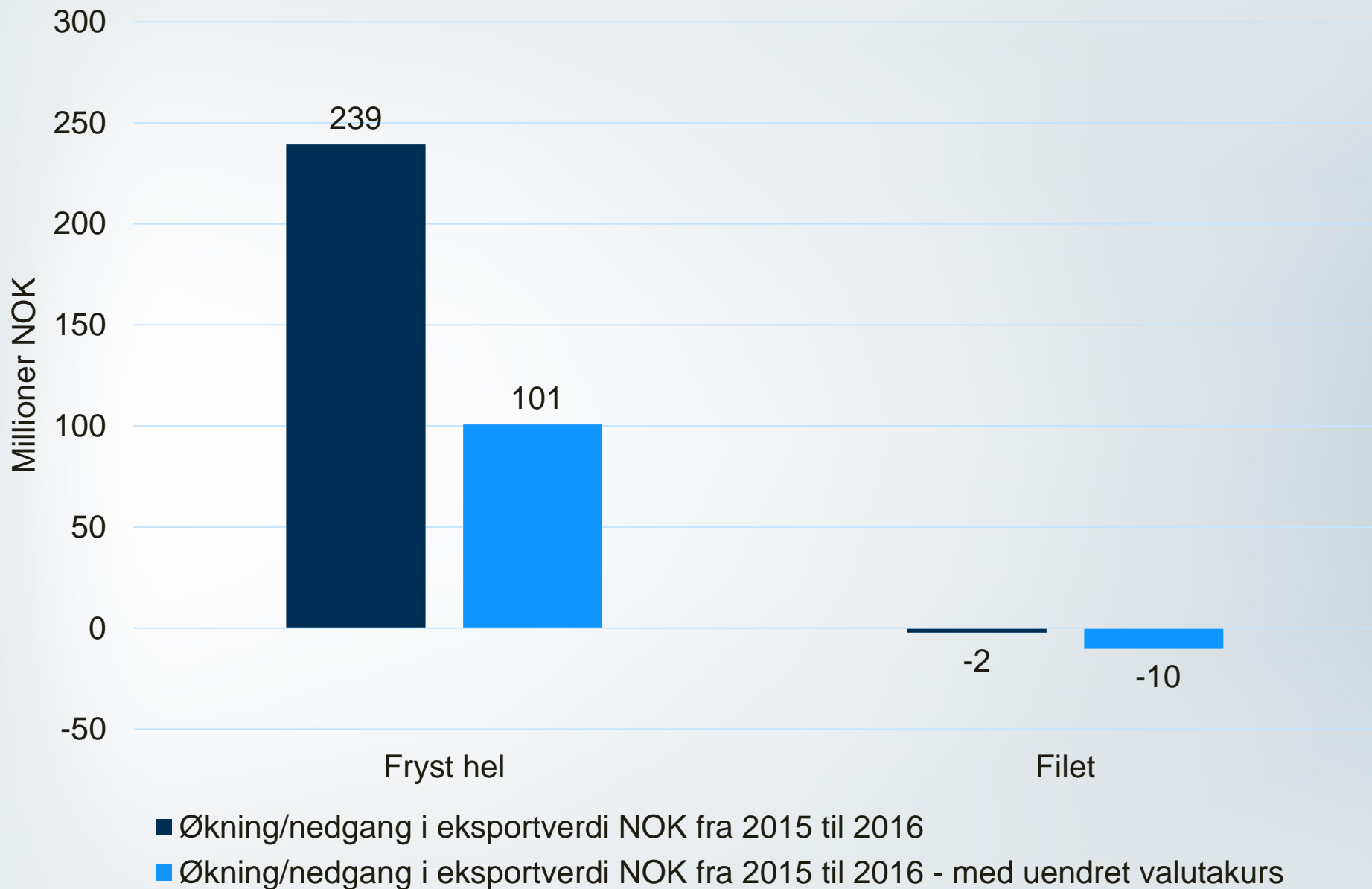
	Euro	Dollar	Yen	Svenske kroner	Øvrige
Fryst hel	6,3 %	44,9 %	48,7 %	0,0 %	0,2 %
Filet	37,6 %	29,1 %	25,9 %	7,0 %	0,4 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Produkter av makrell



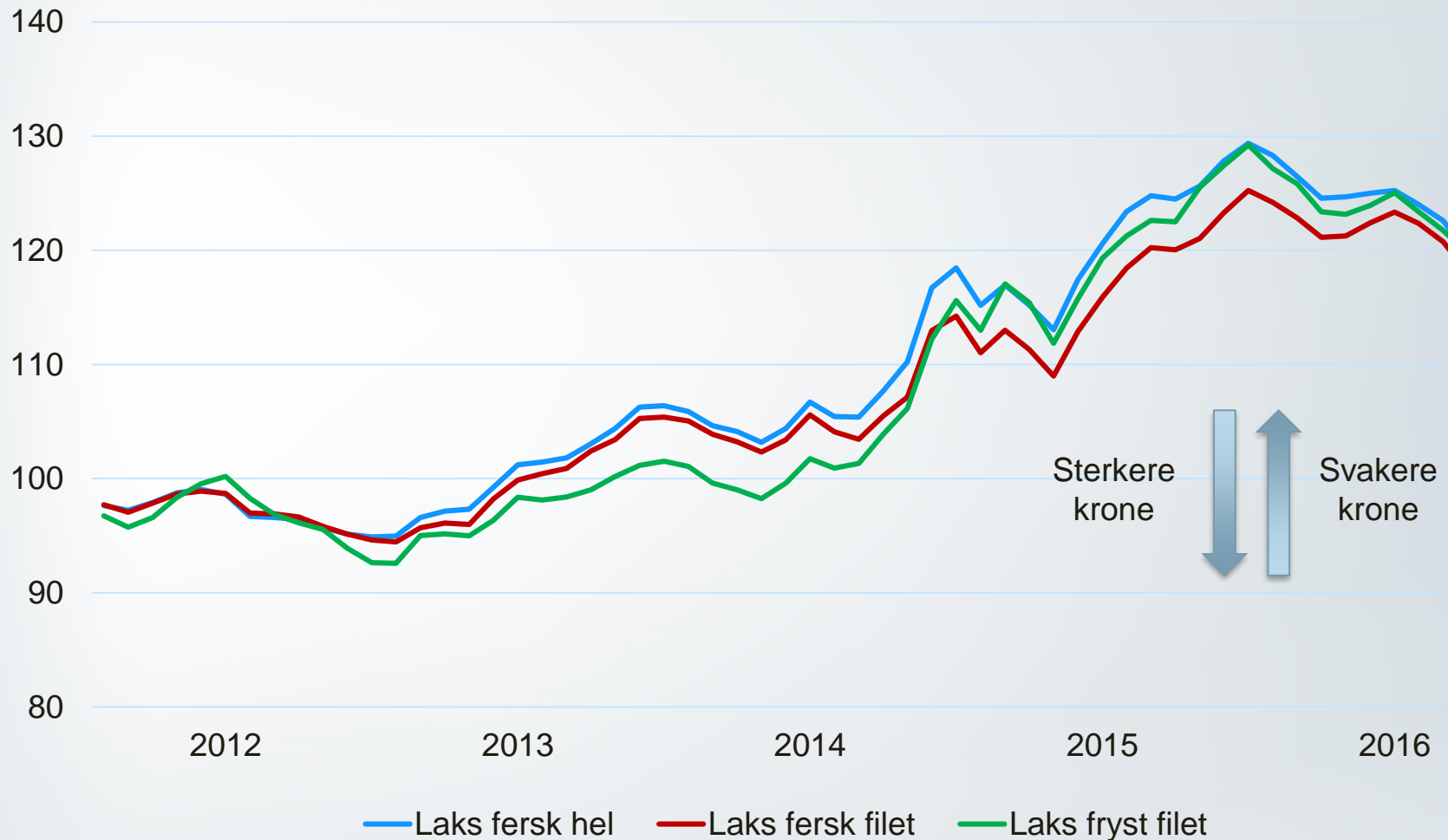
Produkter av sild – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK



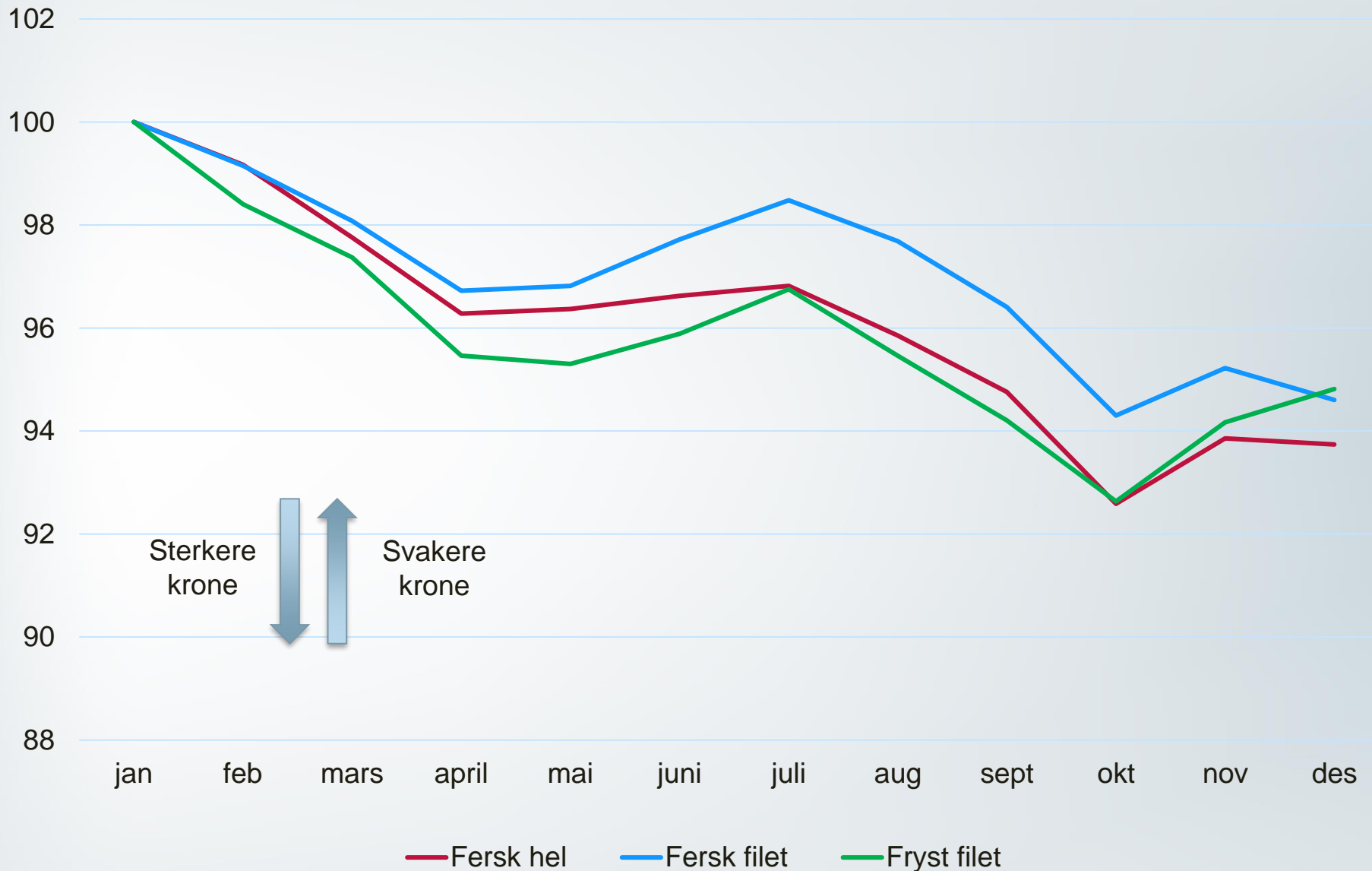
Produkter av laks

Utvikling i kursindeksene 2012-2016 – Produkter av laks

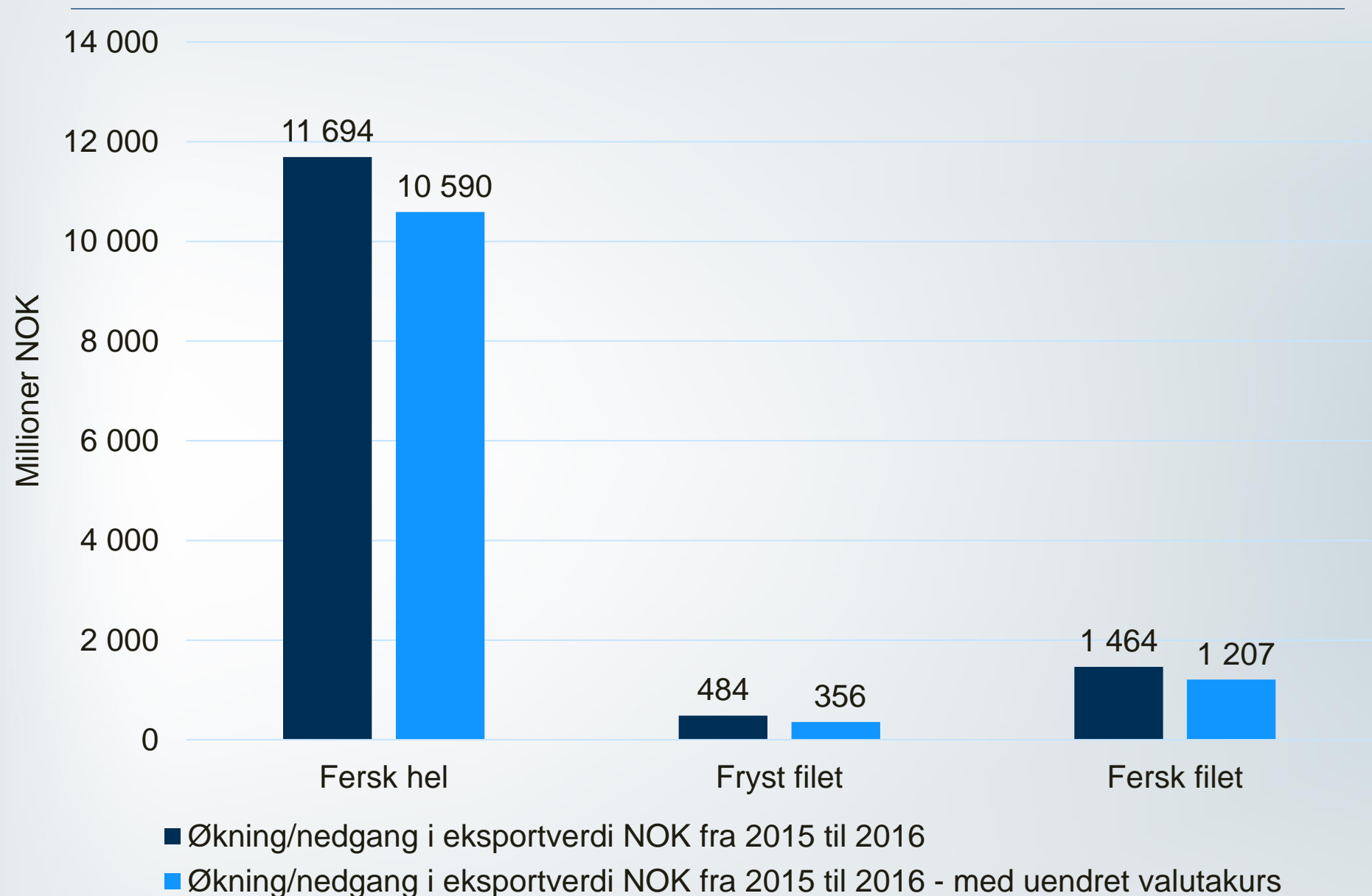
	Euro	Dollar	Yen	Britiske pund	Svenske kroner	Øvrige
Fersk hel	67,6 %	21,7 %	3,1 %	6,0 %	1,1 %	0,4 %
Fersk filet	56,1 %	13,4 %	14,1 %	6,3 %	8,9 %	1,2 %
Fryst filet	24,3 %	47,8 %	7,3 %	1,8 %	15,1 %	3,7 %



Utvikling i kursindeksene gjennom 2016 – Produkter av laks

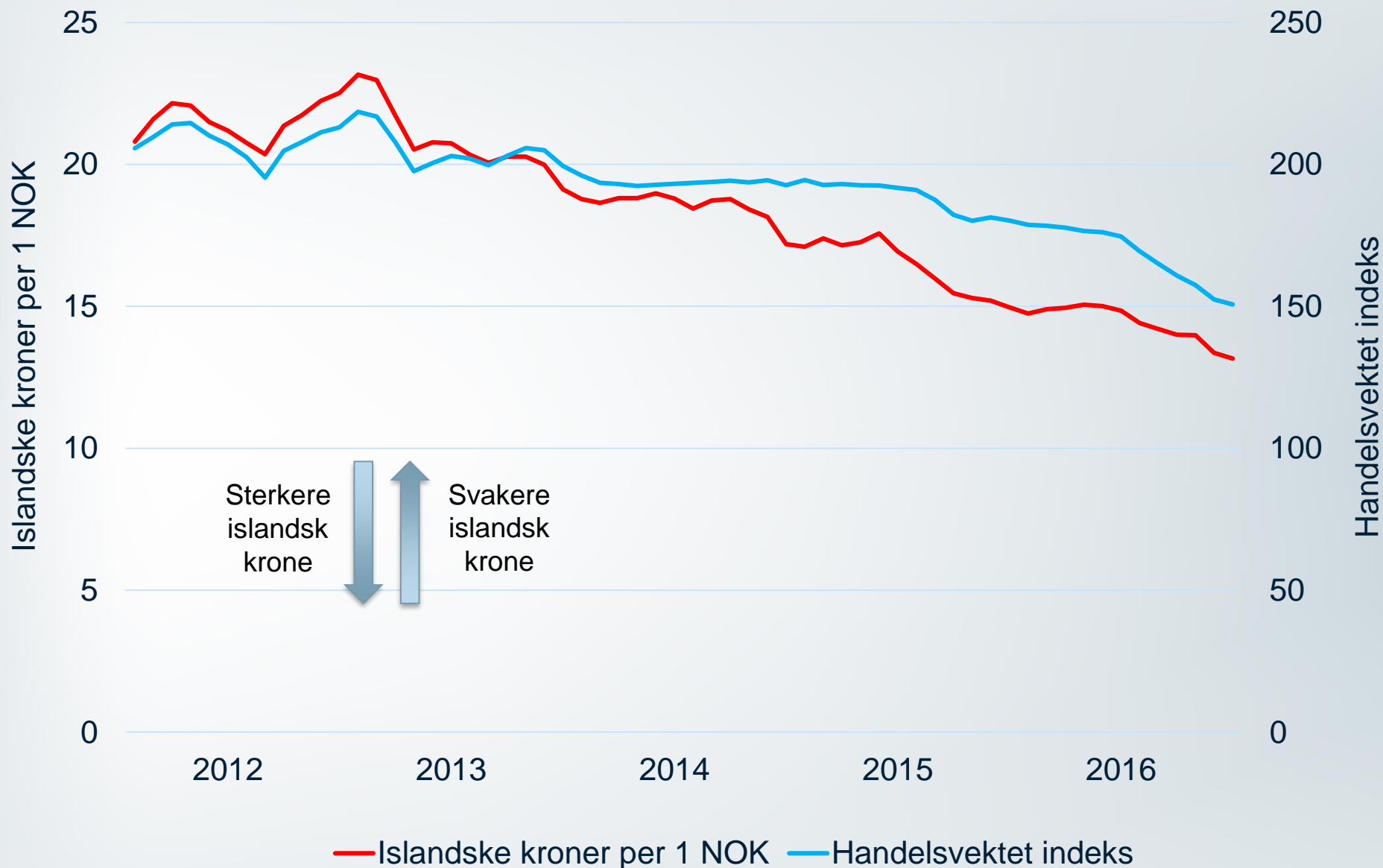


Produkter av laks – faktisk endring og valutajustert endring i eksportverdi NOK

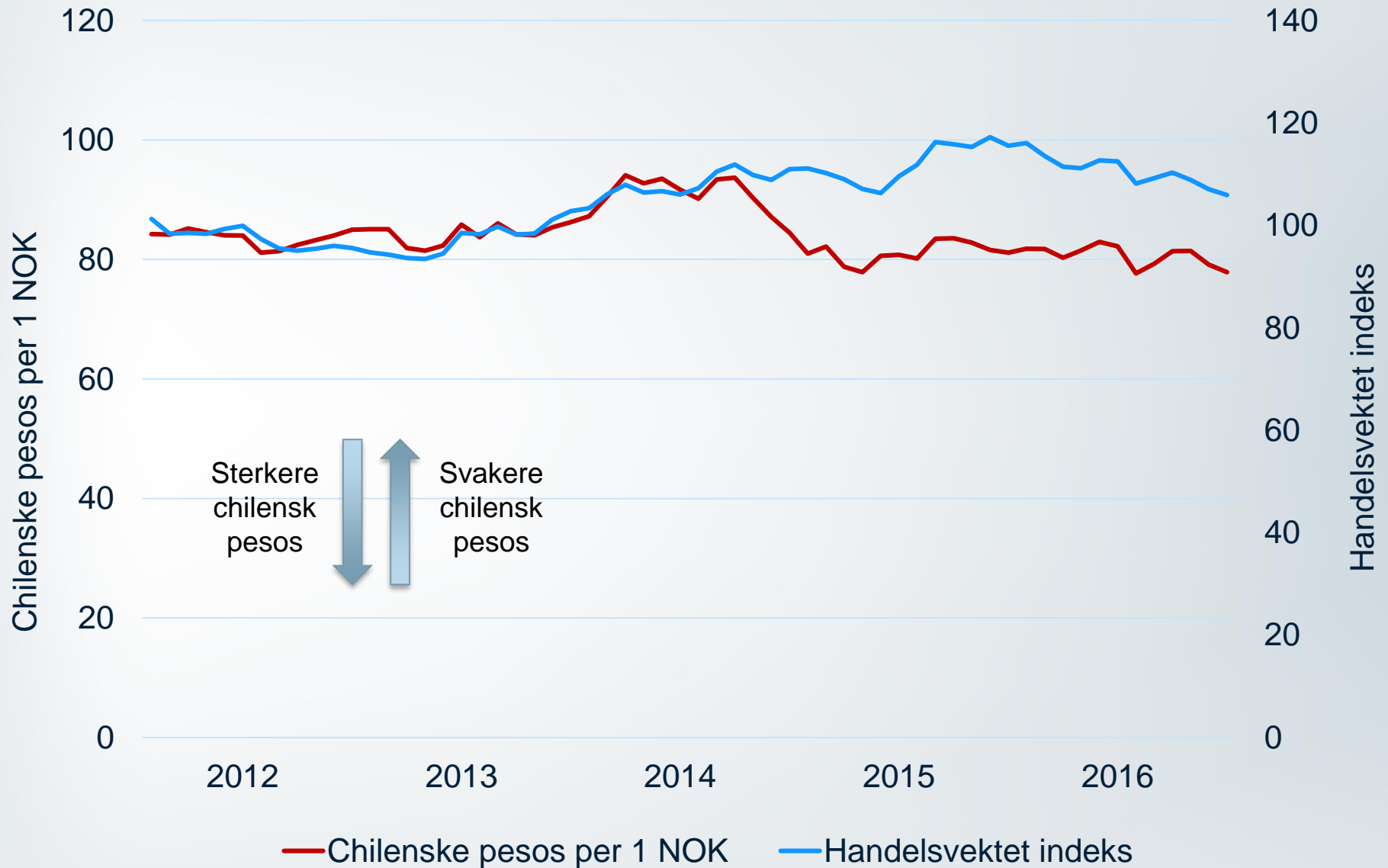


Konkurransesituasjonen ovenfor
andre sjømatprodusenter

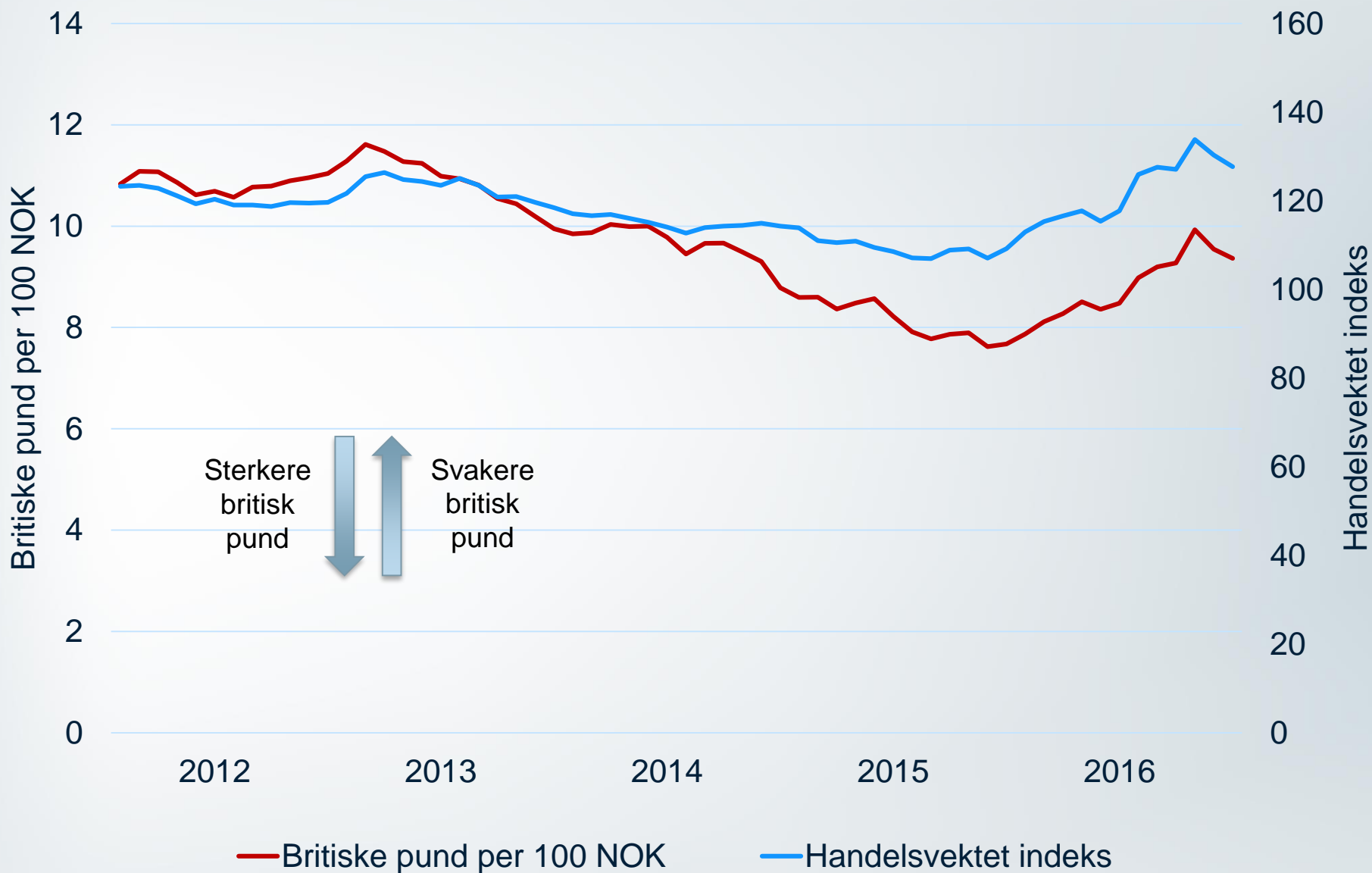
Kursutvikling islandske kroner – Handelsvektet indeks og mot norske kroner



Kursutvikling chilenske pesos – Handelsvektet indeks og mot norske kroner



Kursutvikling britiske pund – Handelsvektet indeks og mot norske kroner





Takk for oppmerksomheten

www.nofima.no